

NOTA Sint Jobstraat te Aalst (Oost-Vlaanderen)

ADEDE Archeologisch Rapport 837- 2022

Van Eynde Merel

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 837

Nota
Sint Jobstraat
te Aalst (Oost-Vlaanderen)
VERSLAG VAN RESULTATEN:

VAN EYNDE MEREL

Colofon

Uitgever	ADEDE bv
Jaar van uitgave	2022
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	David Janssens
Kaartmateriaal	M. Van Eynde
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bv. ADEDE bv is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

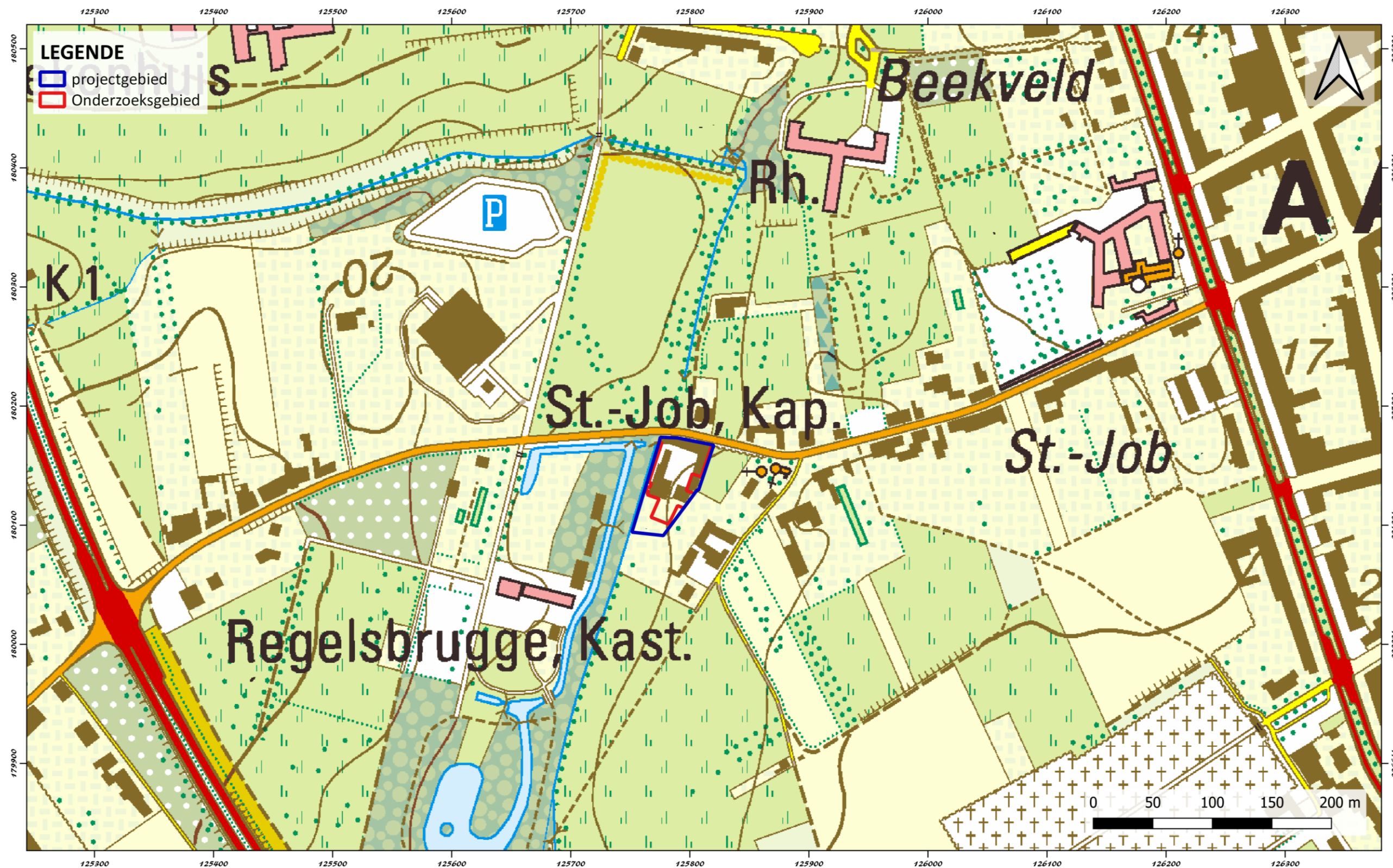
Inhoudsopgave

1	Administratieve fiche	- 6 -
2	Beschrijvend gedeelte	10
2.1	Situatie terrein.....	10
2.2	Geplande werken	12
2.3	Bureauonderzoek	17
3	Projectspecifiek	18
3.1	Archeologische voorkennis	18
3.2	Aanleiding van het onderzoek.....	18
3.3	Doel van het onderzoek	18
3.4	Randvoorwaarden	18
4	Landschappelijk booronderzoek (2021I74)	19
4.1	Werkwijze en strategie.....	19
4.2	Situatie terrein.....	20
4.3	Geplande werken	22
4.4	Assessment Landschappelijk booronderzoek	28
4.4.1	Bureauonderzoek	28
4.4.2	Bodem	28
4.5	Boorbeschrijvingen.....	30
4.5.1	Beschrijvingen	30
4.5.2	Boordigrammen.....	32
4.5.3	Boortransecten	43
4.6	Interpretatie landschappelijk booronderzoek.....	44
4.6.1.1	Beantwoorden onderzoeksvragen	45
5	Proefsleuvenonderzoek (2021D41)	46
5.1	Werkwijze en strategie.....	46
5.1.1	Motivering onderzoeksstrategie	46
5.1.2	Afwijking voorgesteld Programma Van Maatregelen	46
5.1.3	Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal	46
5.2	Assessmentrapport	51
5.2.1	Methoden, technieken en criteria.....	51
5.2.2	Assessment vondsten.....	51
5.2.3	Assessment stalen	51
5.2.4	Conservatie assessment	51
5.2.5	Assessment sporen en lagen	52

5.2.5.1	Topografie van het onderzoeksgebied	52
5.2.5.2	Stratigrafie en bodemopbouw	55
5.2.5.3	Sporenbestand	60
5.2.5.4	Datering en interpretatie	66
5.2.5.5	Beantwoorden onderzoeksvragen	67
6	Synthese	70
6.1	Besluit gespecialiseerd publiek	70
6.1.1	Archeologische waardering	70
6.1.2	Potentieel tot kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek	71
6.2	Besluit breed publiek.....	71
7	Bibliografie.....	72
8	Fotolijst proefsleuvenonderzoek.....	73
9	Sporenlijst proefsleuvenonderzoek.....	74
10	. Vondstenlijst proefsleuvenonderzoek.....	74
11	Lijst van figuren	75

1 Administratieve fiche

Projectcode	LBO: 2021D40 Proefsleuven: 2021D41
Site	Aalst – Sint Jobstraat
Projectsigle ADEDE	AAL-SIN
Ligging	Aalst – Sint Jobstraat
Topografische kaart	Zie plannr. 1
Kadaster	Aalst 1e Afd. Aalst, Sectie B; 147E
Soort onderzoek	Landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek
Aard van de vervolgwerken	Afbraak en renovatie van bestaande gebouwen. Nieuwbouw van 11 eengezinswoningen, inclusief bijkomende grondwerken voor nutsvoorzieningen en grondwaterinfiltratie.
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	David Janssens 2018/00215
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Van Eynde M. 2022, Nota Sint Jobstraat te Aalst (Oost-Vlaanderen), ADEDE Archeologisch Rapport 837, Gent.
Grootte onderzoeksgebied	Ca. 2305m ²
Periode uitvoering	April 2021 en februari 2022
Thermen thesaurus Onroerend Erfgoed	Landschappelijk bodemonderzoek, prospectie met ingreep in de bodem, proefsleuvenonderzoek

Aalst - Sint Jobstraat
2021D40 & 2021D41

aangemaakt: 10 februari 2022
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

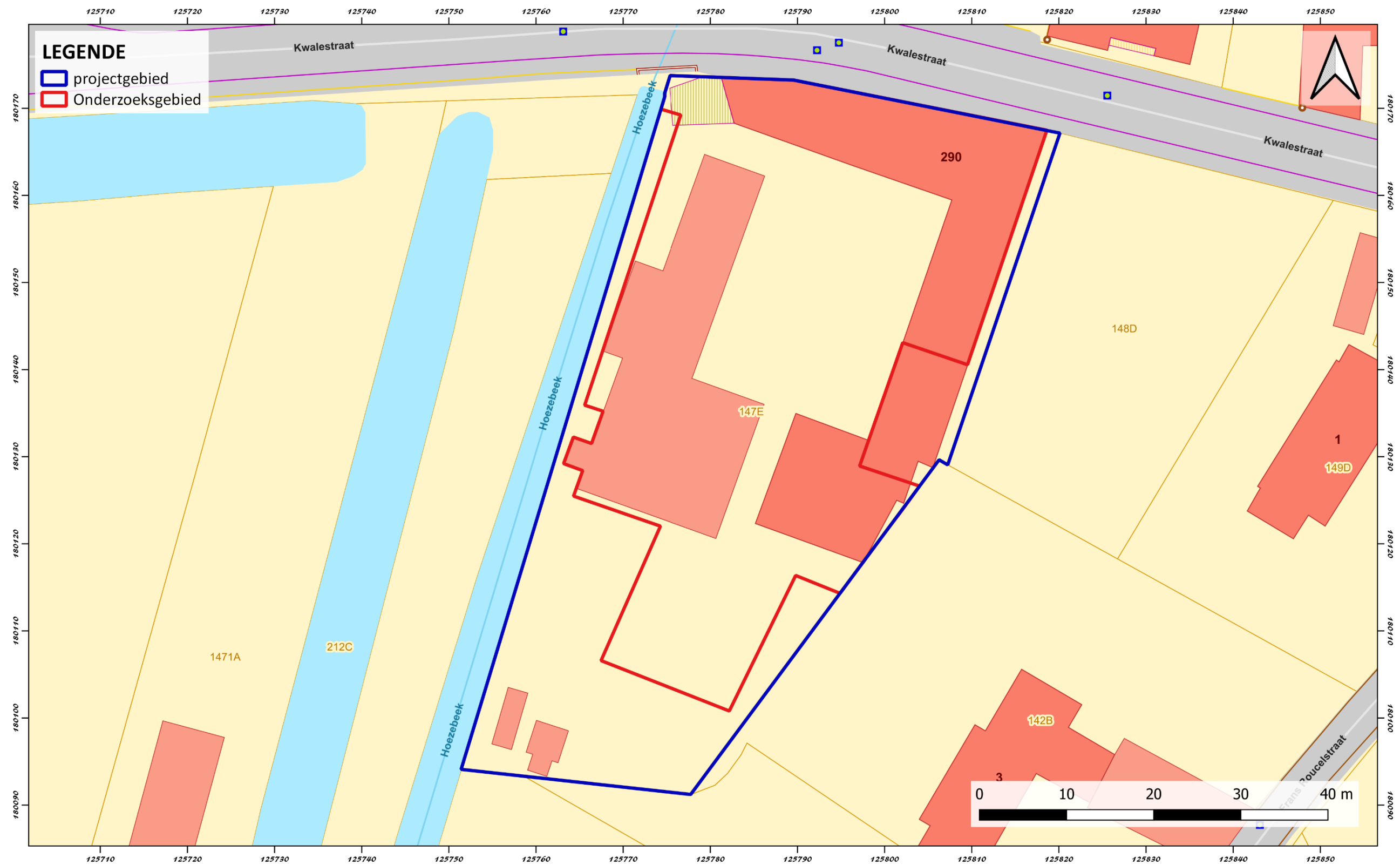

Aalst - Sint Jobstraat
2021D40 & 2021D41

aangemaakt: 10 februari 2022
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

Aalst - Sint Jobstraat
2021D40 & 2021D41

aangemaakt: 10 februari 2022
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

2 Beschrijvend gedeelte

2.1 Situatie terrein

Het projectgebied kent momenteel bebouwing in de vorm van een hoeve. Zogenaamd "Hoezebeekhoeve", gelegen bij gelijknamige beek, op grens van Nieuwerkerken; door sommigen beschouwd als kasteelhoeve van het op Nieuwerkerken gelegen domein Regelsbrugge. Het betreft een grote hoeve met witgekalkte gebouwen onder pannen zadeldaken blijkbaar daterend uit de 19de eeuw. Voornamelijk belangrijk omwille van zijn omvangrijk volume en gesloten straat- en veldgevels afgelijnd door getrapte fries. De oostgevel wordt geritmeerd door bakstenen muurpijlers. Inrijpoort in noordvleugel met aanpalende stalvleugel. Ten oosten, boerenhuis, enkelhuistype van twee bouwlagen onder zadeldak; smalle muurankers; rechthoekige muuropeningen op arduinen lekdrempels. Het zuidelijke gedeelte van het projectgebied is grotendeels onbebouwd, met enkele kleinere, niet noemenswaardige bijgebouwen.

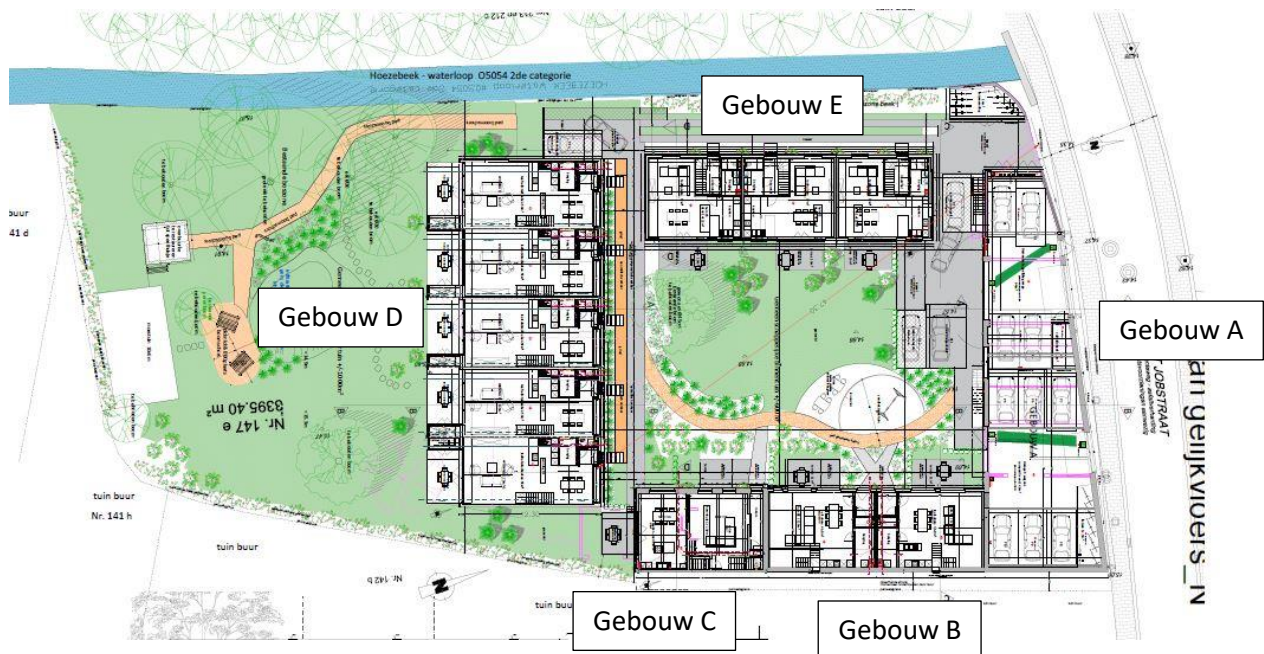
Figuur 1. Situatie van het projectgebied voor aanvang van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Figuur 2: Situatie van het projectgebied voor aanvang van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem: tuinzone.

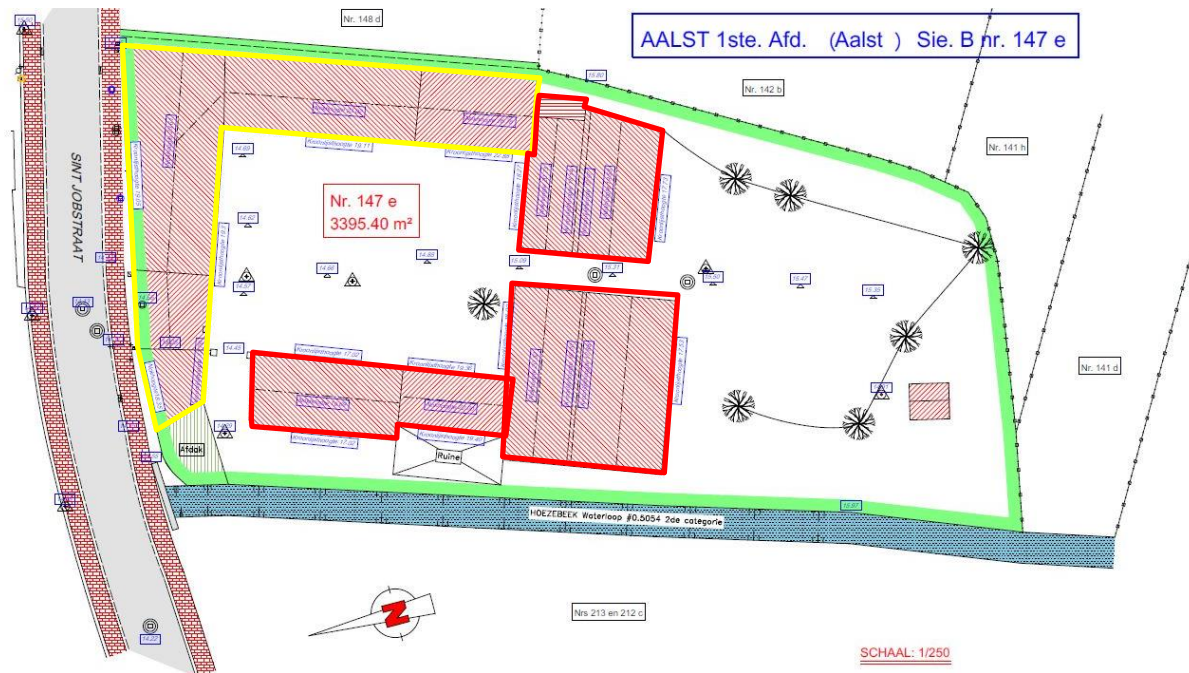
2.2 Geplande werken

“De geplande werken omvatten de bouw van 14 eengezinswoningen, in de vorm van 11 woningen en 3 appartementen.

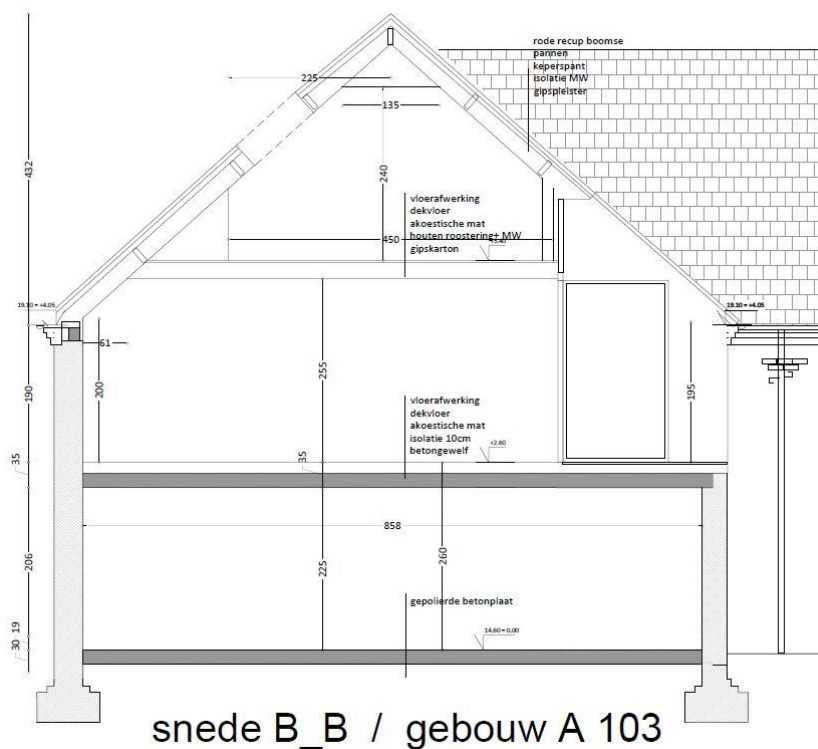
Figuur 3: Inplanting gelijkvloers nieuwe toestand

Daarbij worden de zuidelijke gebouwen van de hoeve gesloopt en worden de noordelijke, oostelijke en westelijke gebouwen herbouwd. Het noordelijke gebouw wordt aangeduid als gebouw A, de oostelijke aanbouw als gebouwen B en C, de zuidelijke bouwsels als D en de westelijke als gebouw E.

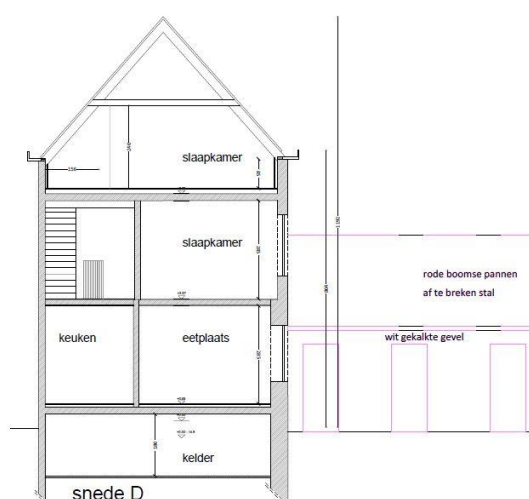
Figuur 4: Opmetingsplan bestaande toestand met aanduiding te verbouwen gebouwen (in geel) en te slopen gebouwen (in rood)

Het hoofdgebouw (gebouw A), langs de Sint Jobstraat gelegen, blijft behouden en wordt uitgebreid en gerenoveerd. De schil van dit bouwvolume, met een grondoppervlak van 367m², blijft bewaard. Op het gelijkvloers van dit gebouw worden parkeergarages voorzien, op de hogere verdiepingen worden 3 appartementen ingepland. Om de parkeergarage te kunnen inplannen wordt een nieuwe vloerplaat in gepolierd beton gelegd. Om deze vloerplaat te leggen is een ingreep in de bodem van ongeveer 30cm nodig, waarbij de bestaande vloer zal worden verwijderd. De bestaande funderingen blijven behouden.

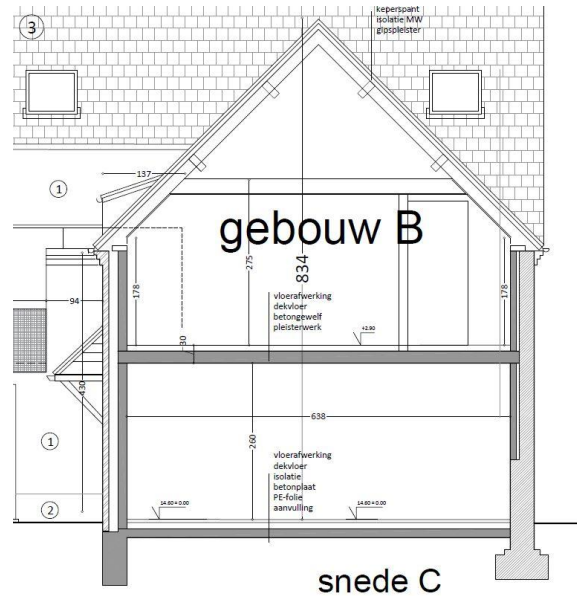
Figuur 5: Doorsnede geplande toestand gebouw A (straatzijde Sint-Jobstraat)

De oostelijke vleugel wordt heropgebouwd met 3 aangrenzende eengezinswoningen (gebouwen B en C). Hierbij blijft het meest zuidelijk gelegen gebouw C volledig bewaard. Dit gebouw is momenteel onderkelderd en ook deze kelder blijft ongewijzigd.

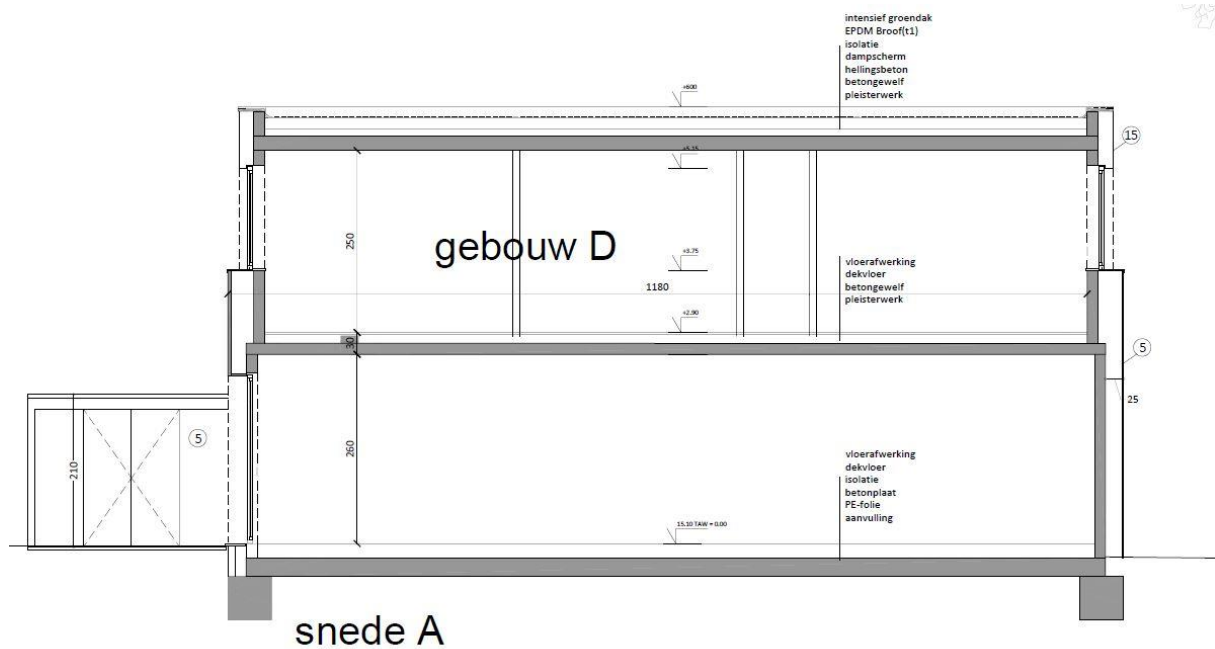
Figuur 6: Doorsnede geplande toestand gebouw C

Bij gebouw B wordt een nieuwe vloerplaat voorzien en ook de meest westelijke fundering wordt vernieuwd. Om de nieuwe vloerplaat te installeren wordt een ingreep van ongeveer 30cm voorzien. De nieuwe fundering zal op vorstvrije diepte van 80cm worden geïnstalleerd.

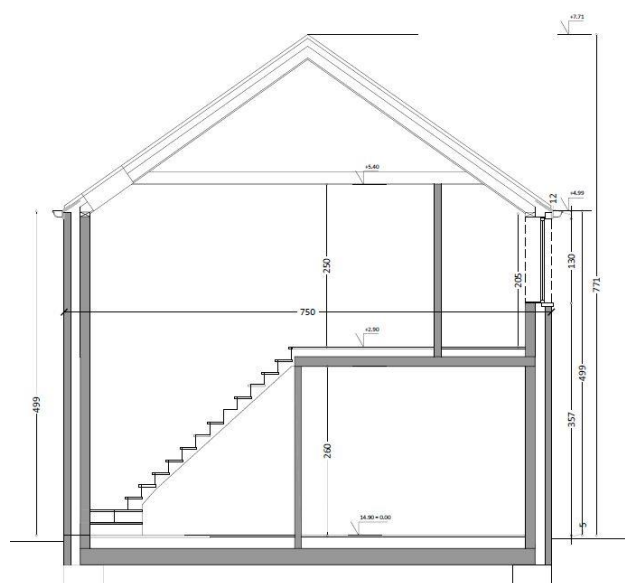
Figuur 7: Doorsnede geplande toestand gebouw B

De gebouwen die nu aanwezig op de locatie van de toekomstige zuidelijke vleugel zullen worden afgebroken. Het gaat hier om een stal/schuur en een varkensstal. Na deze sloop zullen hier 5 aangrenzende eengezinswoningen worden gebouwd. Deze nieuw te bouwen wooneenheden zullen worden gebouwd op een sleuffundering met een diepte van zo'n 80 cm tot de vorstvrije diepte en een vloerplaat, waarvoor een ingreep van ongeveer 30cm wordt voorzien. Deze nieuw te bouwen volumes hebben een grondoppervlak van in totaal 694m².

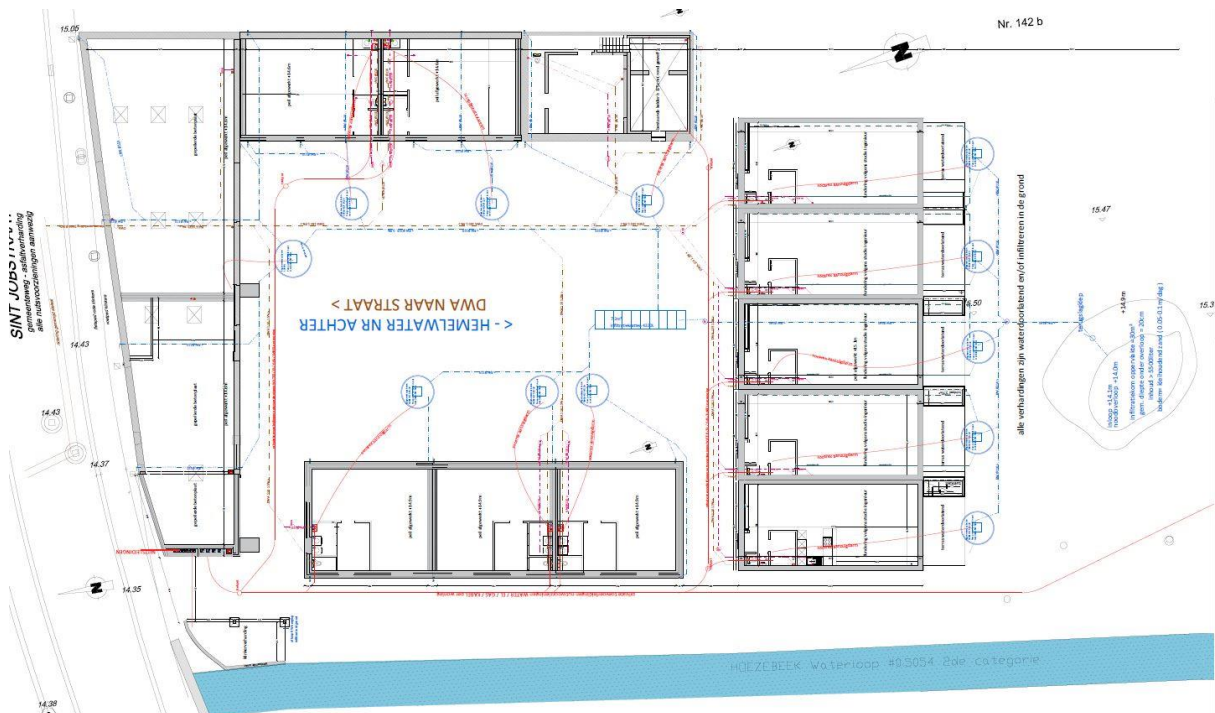
Figuur 8: Doorsnede geplande toestand gebouw D

De gebouwen nu aanwezig in het oosten (een woning/berging en een stal) worden gesloopt. In de plaats hiervan worden 3 aangrenzende eengezinswoningen (gebouw E) gebouwd. Deze nieuw te bouwen wooneenheden zullen worden gebouwd op een vloerplaat, waarvoor een ingreep van ongeveer 40 cm wordt voorzien. Waarschijnlijk wordt hier ook een sleuffundering tot op vorstvrije diepte van 80cm voorzien.

Figuur 9: Doorsnede geplande toestand gebouw E

*De bestaande binnenkoer zal geroerd worden door rioleringswerken en nutsvoorzieningen voor de aan- en afvoer. De achterliggende tuin wordt heraangelegd met een picknick zone en een waterinfiltratiebekken in de vorm van een natuurlijke vijver, voor de afvoer van regenwater. Deze zal een diepte hebben van zo'n 20cm diepte. Daarbij blijven ook de bestaande bomen behouden.*¹

Figuur 10: Rioleringsplan geplande toestand

2.3 Bureauonderzoek

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt verwezen naar de bekrachtigde archeologienota met id.-nummer 17596².

¹ Archeologienota met ID 17596, Horemans & Janssens 2021, 13-18.

² <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/17596>

3 Projectsamenhang

3.1 Archeologische voorkennis

Binnen het onderzoeksgebied is tot op heden nog geen archeologisch (voor)onderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd. In de omgeving van het projectgebied zijn wel een aantal CAI-meldingen terug te vinden die in de databank van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zijn opgenomen. Deze verwijzen naar resten vanaf de steentijden tot de vroegmoderne periode.

3.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handeling waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

3.3 Doel van het onderzoek

De prospectie had tot doel het vaststellen, evalueren en waarderen van de mogelijke archeologische resten die op de locatie aanwezig zijn, dit in het kader van de opmaak van de archeologienota voor het volledige onderzoeksgebied.

3.4 Randvoorwaarden

N.v.t.

4 Landschappelijk booronderzoek (2021I74)

4.1 Werkwijze en strategie

Op 23 april 2021 werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd door ADEDE bvba ter hoogte van de Sint Jobstraat te Aalst (2021D40). Er werden in totaal tien boringen voorzien.

Deze dekken het volledige onderzoeksgebied en geven op die manier een duidelijk beeld van de bodemopbouw. De boringen werden geplaatst door middel van een edelmanboor met diameter van 7 cm en werden uitgevoerd door Merel Van Eynde (archeoloog bij ADEDE). De boringen werden, waar mogelijk, tot in de C-horizont van de bodem geplaatst. Op die manier kon verzekerd worden dat alle mogelijke antropogene niveaus, die zouden geroerd worden door de geplande bodemingrepen, zouden worden herkend. Bij boring 9, gelegen onder het binnenplein kon het moedermateriaal niet bereikt worden door het aanwezige puin in de Ap horizonten.

Het boorstaal werd uitgespreid in navolging van een boorgatmeting op een witte, neutrale achtergrond. Vervolgens werd het gefotografeerd en geregistreerd.

Figuur 11. GRB plan van de landschappelijke boringen, uitgevoerd op 23 april 2021

4.2 Situatie terrein

Het projectgebied kent momenteel bebouwing in de vorm van een hoeve. Zogenaamd "Hoezebeekhoeve", gelegen bij gelijknamige beek, op grens van Nieuwerkerken; door sommigen beschouwd als kasteelhoeve van het op Nieuwerkerken gelegen domein Regelsbrugge. Het betreft een grote hoeve met witgekalkte gebouwen onder pannen zadeldaken blijkbaar daterend uit de 19de eeuw. Voornamelijk belangrijk omwille van zijn omvangrijk volume en gesloten straat- en veldgevels afgelijnd door getrapte fries. De oostgevel wordt geritmeerd door bakstenen muurpijlers. Inrijpoort in noordvleugel met aanpalende stalvleugel. Ten oosten, boerenhuis, enkelhuistype van twee bouwlagen onder zadeldak; smalle muurankers; rechthoekige muuropeningen op arduinen lekdrempels. Het zuidelijke gedeelte van het projectgebied is grotendeels onbebouwd, met enkele kleinere, niet noemenswaardige bijgebouwen.

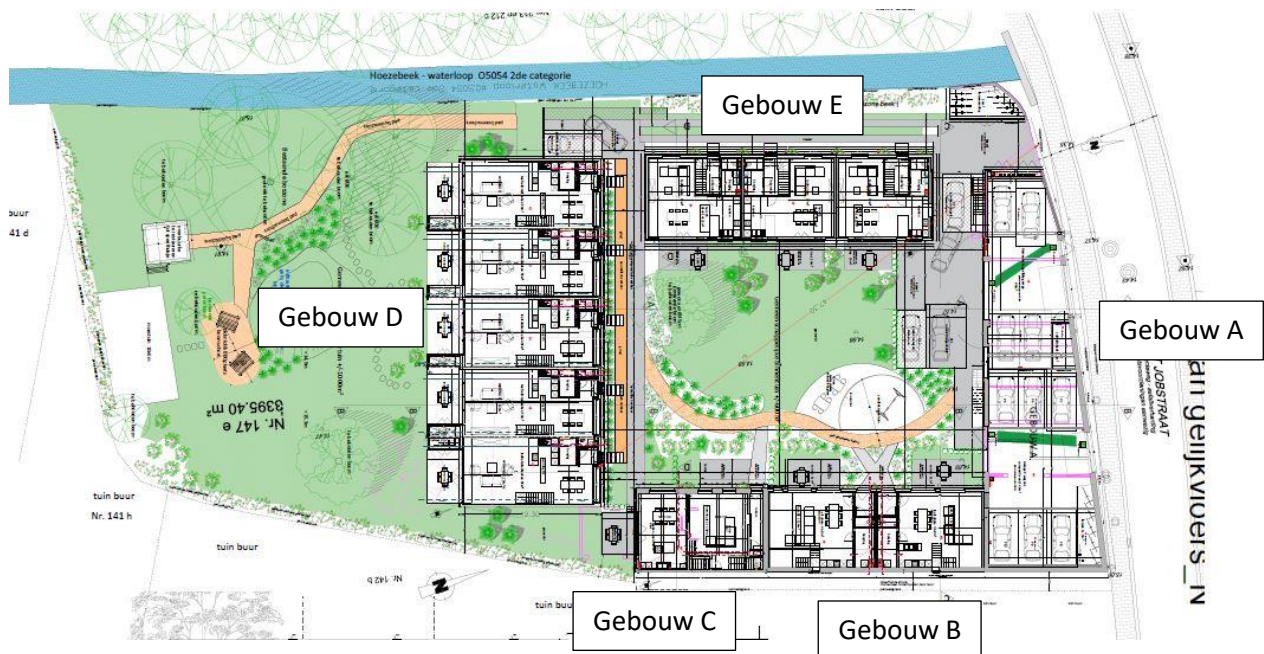
Figuur 12. Situatie van het projectgebied voor aanvang van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Figuur 13: Situatie van het projectgebied voor aanvang van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem: tuinzone.

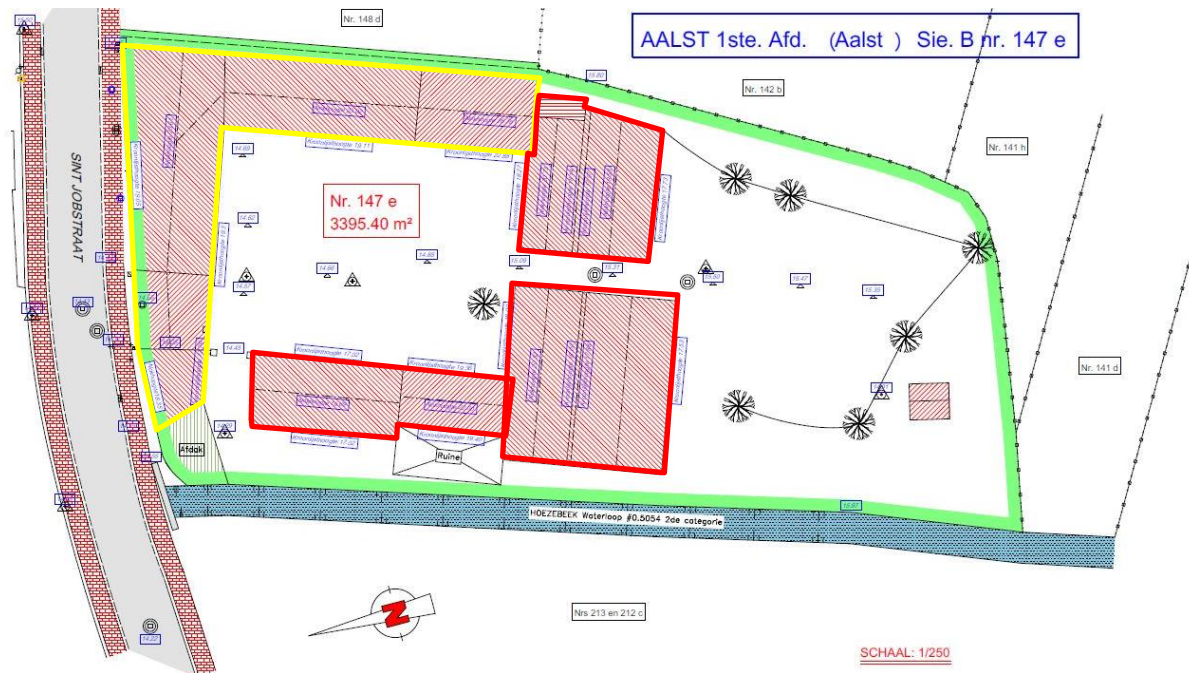
4.3 Geplande werken

“De geplande werken omvatten de bouw van 14 eengezinswoningen, in de vorm van 11 woningen en 3 appartementen.

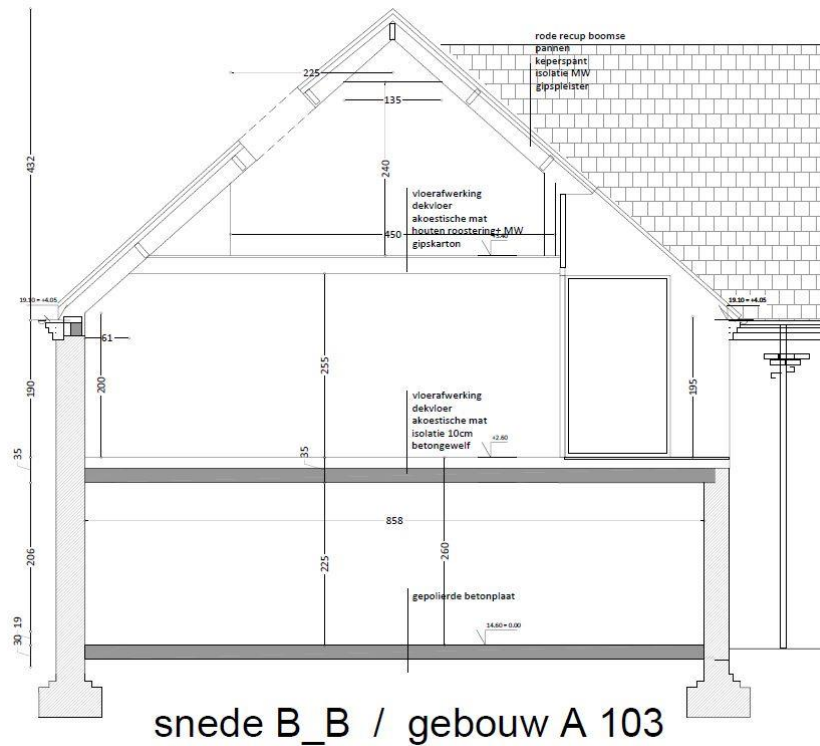
Figuur 14: Inplanting gelijkvloers nieuwe toestand

Daarbij worden de zuidelijke gebouwen van de hoeve gesloopt en worden de noordelijke, oostelijke en westelijke gebouwen herbouwd. Het noordelijke gebouw wordt aangeduid als gebouw A, de oostelijke aanbouw als gebouwen B en C, de zuidelijke bouwsels als D en de westelijke als gebouw E.

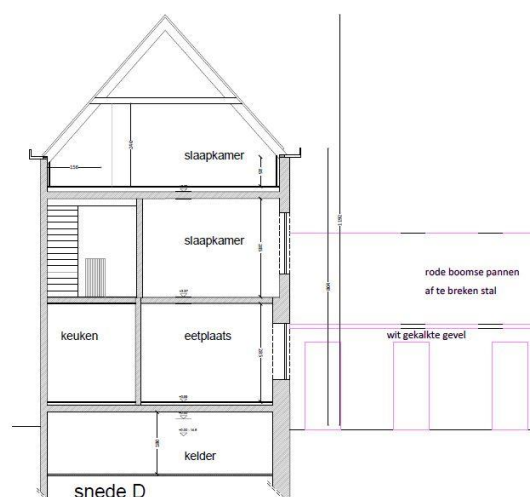
Figuur 15: Opmetingsplan bestaande toestand met aanduiding te verbouwen gebouwen (in geel) en te slopen gebouwen (in rood)

Het hoofdgebouw (gebouw A), langs de Sint Jobstraat gelegen, blijft behouden en wordt uitgebreid en gerenoveerd. De schil van dit bouwvolume, met een grondoppervlak van 367m², blijft bewaard. Op het gelijkvloers van dit gebouw worden parkeergarages voorzien, op de hogere verdiepingen worden 3 appartementen ingepland. Om de parkeergarage te kunnen inplannen wordt een nieuwe vloerplaat in gepolierd beton gelegd. Om deze vloerplaat te leggen is een ingreep in de bodem van ongeveer 30cm nodig, waarbij de bestaande vloer zal worden verwijderd. De bestaande funderingen blijven behouden.

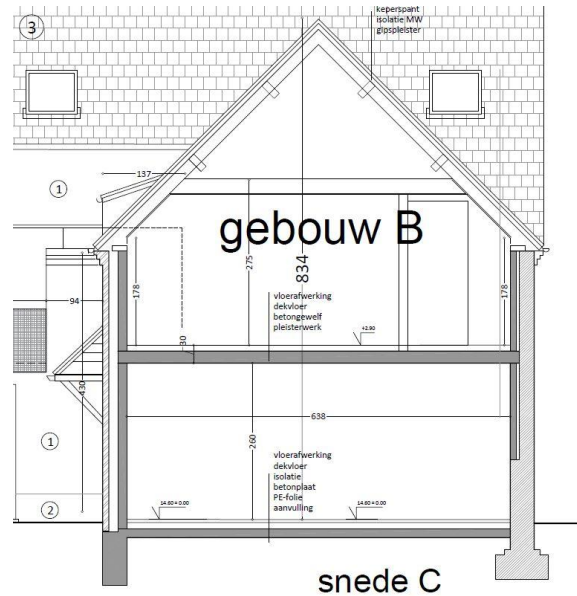
Figuur 16: Doorsnede geplande toestand gebouw A (straatzijde Sint-Jobstraat)

De oostelijke vleugel wordt heropgebouwd met 3 aangrenzende eengezinswoningen (gebouwen B en C). Hierbij blijft het meest zuidelijk gelegen gebouw C volledig bewaard. Dit gebouw is momenteel onderkelderd en ook deze kelder blijft ongewijzigd.

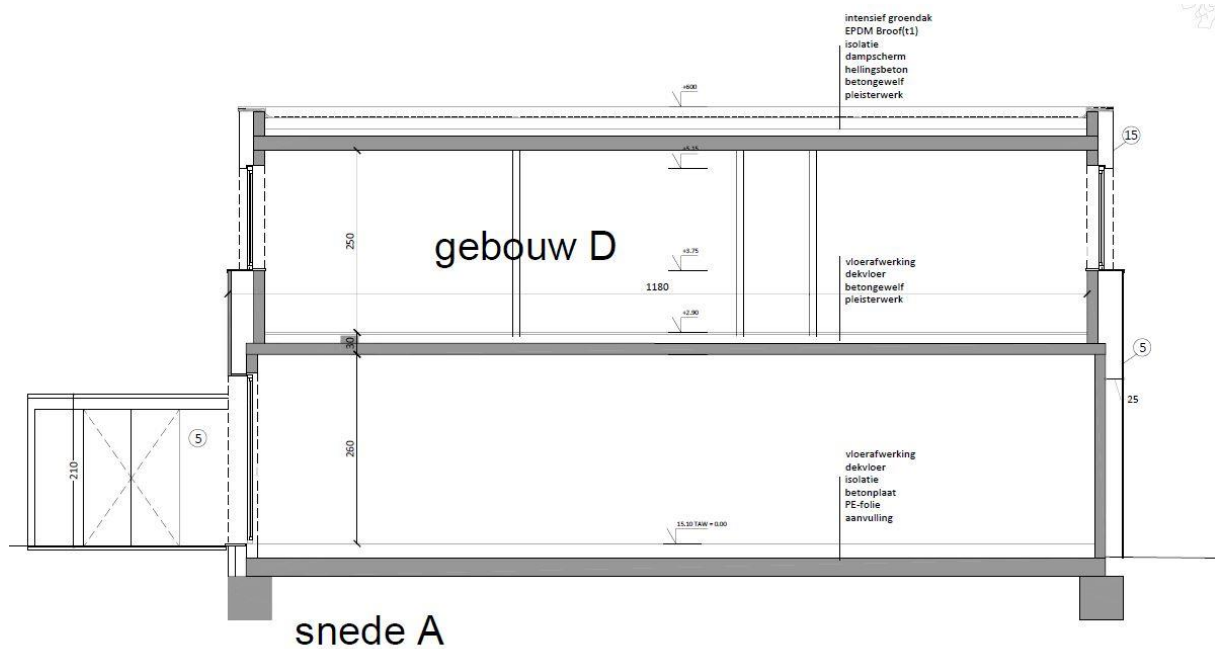
Figuur 17: Doorsnede geplande toestand gebouw C

Bij gebouw B wordt een nieuwe vloerplaat voorzien en ook de meest westelijke fundering wordt vernieuwd. Om de nieuwe vloerplaat te installeren wordt een ingreep van ongeveer 30cm voorzien. De nieuwe fundering zal op vorstvrije diepte van 80cm worden geïnstalleerd.

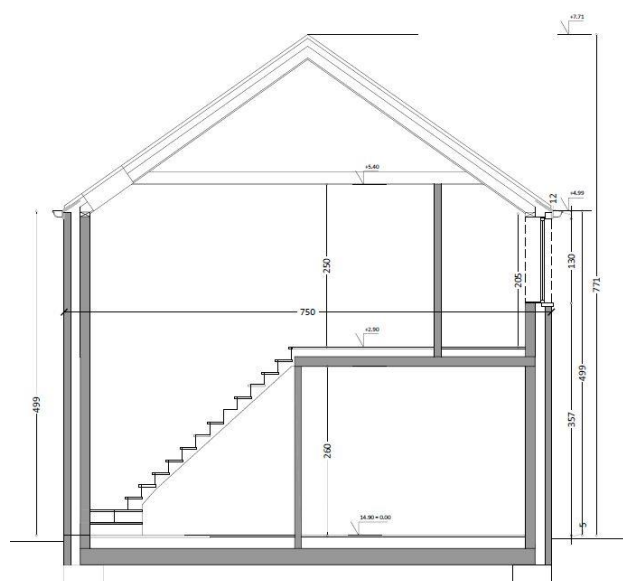
Figuur 18: Doorsnede geplande toestand gebouw B

De gebouwen die nu aanwezig op de locatie van de toekomstige zuidelijke vleugel zullen worden afgebroken. Het gaat hier om een stal/schuur en een varkensstal. Na deze sloop zullen hier 5 aangrenzende eengezinswoningen worden gebouwd. Deze nieuw te bouwen wooneenheden zullen worden gebouwd op een sleuffundering met een diepte van zo'n 80 cm tot de vorstvrije diepte en een vloerplaat, waarvoor een ingreep van ongeveer 30cm wordt voorzien. Deze nieuw te bouwen volumes hebben een grondoppervlak van in totaal 694m².

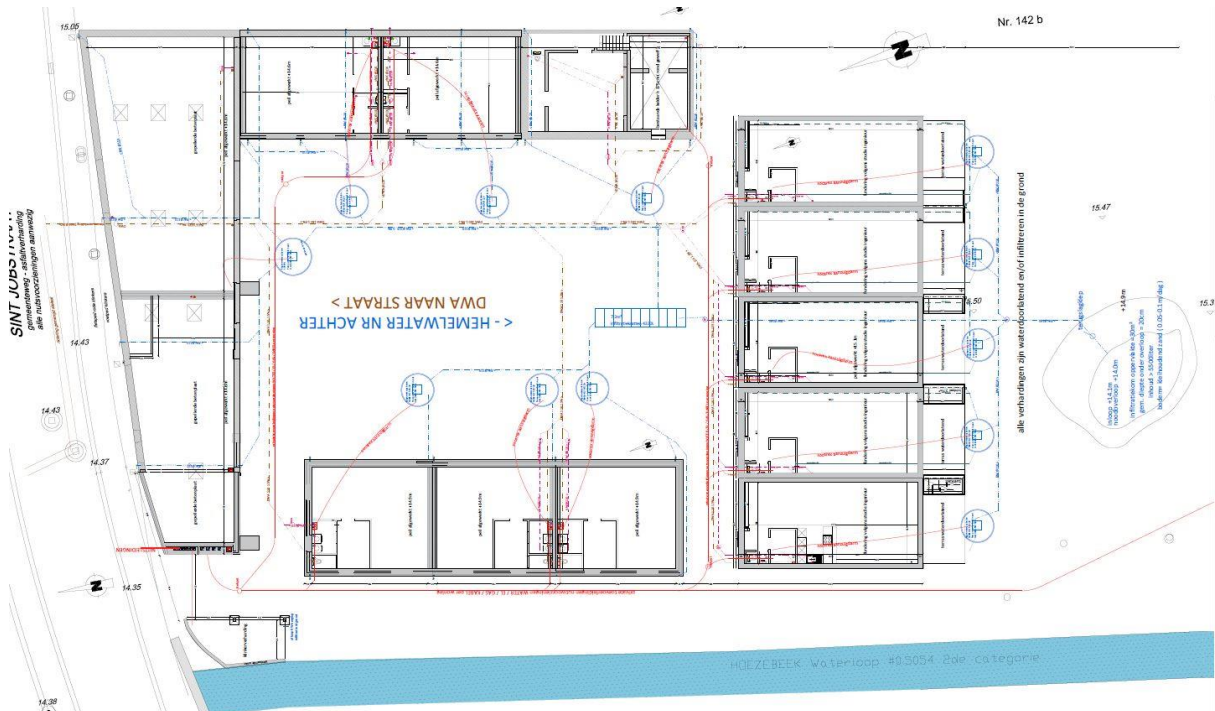
Figuur 19: Doorsnede geplande toestand gebouw D

De gebouwen nu aanwezig in het oosten (een woning/berging en een stal) worden gesloopt. In de plaats hiervan worden 3 aangrenzende eengezinswoningen (gebouw E) gebouwd. Deze nieuw te bouwen wooneenheden zullen worden gebouwd op een vloerplaat, waarvoor een ingreep van ongeveer 40 cm wordt voorzien. Waarschijnlijk wordt hier ook een sleuffundering tot op vorstvrije diepte van 80cm voorzien.

Figuur 20: Doorsnede geplande toestand gebouw E

De bestaande binnenkoer zal geroerd worden door rioleringswerken en nutsvoorzieningen voor de aan- en afvoer. De achterliggende tuin wordt heraangelegd met een picknick zone en een waterinfiltratiebekken in de vorm van een natuurlijke vijver, voor de afvoer van regenwater. Deze zal een diepte hebben van zo'n 20cm diepte. Daarbij blijven ook de bestaande bomen behouden.³

Figuur 21: Rioleringsplan geplande toestand

³ Archeologienota met ID 17596, Horemans & Janssens 2021, 13-18.

4.4 Assessment Landschappelijk booronderzoek

4.4.1 Bureauonderzoek

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt verwezen naar archeologienota waarvan akte met voorwaarden werd genomen met id.-nummer 17596⁴.

4.4.2 Bodem

Op de bodemtypekaart wordt het projectgebied gekarteerd in een gebied met sterk verstoorde bodems. Het betreft meer bepaald een OT en een OB bodem. Het gaat hier om bodems waarvan de natuurlijke bodemopbouw sterk verstoord werd door menselijk ingrijpen.

In totaal werden er tien boringen uitgevoerd binnen het onderzoeksgebied.

Over het algemeen zijn deze boringen vrij gelijkaardig, met een constante diepte van de C-horizont die varieert tussen 90 en 110cm. Enkel bij boring 6 begon de C-horizont dieper, op een diepte van 210cm onder het maaiveld. De C-horizont bestaat uit geelbruine leem, in boringen 8 en 10 is deze gereduceerd en blauwgrijs van kleur. Deze horizont wordt telkens afgedekt door een opeenvolging van Ap-horizonten. De samenstelling van de Ap-horizonten verschilt van boring tot boring, maar algemeen bevatten deze baksteenfragmenten, soms aangevuld met grind of glasfragmenten.

Bij boringen 1 en 3 is tussen de Ap-horizonten en de C-horizont nog een donkerbruine tot geelbruine overgangshorizont aanwezig.

Bij boring 9 kon de C-horizont ondanks meerdere pogingen niet bereikt worden door de aanwezigheid van een ondoordringbare baksteenlaag op een diepte van 30cm.

De aangetroffen bodemopbouw stemt overeen met een classificatie als OB bodems

⁴ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17596>

Figuur 22. Landschappelijke boringen op de bodemtypekaart

4.5 Boorbeschrijvingen

4.5.1 Beschrijvingen

Hieronder worden vier van de tien boringen (boringen 1, 4, 6 en 8) weergegeven. De overige boringen leken sterk op de hieronder beschreven boringen.

Nr.	Dieptes (cm)	Foto en beschrijving
BP1	0-4: O 4-20: Ap1 20-66: Ap2 66-90: AC 90-140: C	
	0-4: O 4-20: Ap1 20-66: Ap2 66-90: AC 90-140: C	O: Bruin zand met grind Ap1: Zand met veel baksteenpuin Ap2: Donkerbruine leem met organisch materiaal AC: overgang, bruine tot geelbruine leem C: lichtgeelbruine leem
BP4	0-60: Ap1 60-110: AP2 110-160: C	
	0-60: Ap1 60-110: AP2 110-160: C	Ap1: Donkerbruine zandige leem met baksteenfragmenten Ap2: Donkerbruine en grijze leem, bevat baksteenfragmenten C: Geelbruine tot lichtgrijze leem met lichte gleyverschijnselen
BP6	0-15: O 15-50: Ap1 50-180: Ap2 180-210: Ap3 210-240: C	
	0-15: O	O: Bruin organisch materiaal

	15-50: Ap1 50-180: Ap2 180-210: Ap3 210-240: C	Ap1: Heterogene bruine en gele zandige leem, bevat baksteenfragmenten Ap2: Geelbruine tot grijze leem, bevat baksteenfragmenten en glas Ap3: Donkergrijze leem, bevat baksteenfragmenten C: Geelbruine leem met lichte gleyverschijnselen
BP8	0-33: Ap1 33-90: Ap2 90-150: Cr	
	0-33: Ap1 33-90: Ap2 90-150: Cr	Ap1: Zwarte grindrijke verharding met baksteenfragmenten Ap2: Zwartgrijze tot blauwe leem, bevat baksteenfragmenten en grind Cr: Licht-blauwgrijze, gereduceerde leem

4.5.2 Boordigrammen

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 1		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
15.7	0.1	O: Bruin zand met grind	
15.6	0.2	Ap1: Zand met veel baksteenpuin	
15.5	0.3		
15.4	0.4		
15.3	0.5	Ap2: Donkerbruine leem met organisch materiaal	
15.2	0.6		
15.1	0.7		
15	0.8	AC: overgang, bruine tot geelbruine leem	
14.9	0.9		
14.8	1		
14.7	1.1		
14.6	1.2	C: lichtgeelbruine leem	
14.5	1.3		
14.4	1.4		
14.3	1.5		
14.2	1.6		
14.1	1.7		
14	1.8		
13.9	1.9		
13.8	2		
13.7	2.1		
13.6	2.2		
13.5	2.3		
13.4	2.4		
13.3			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 2		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
15.6	0.1	Ap1: Bruine en geelbruine leem	
15.5	0.2		
15.4	0.3		
15.3	0.4	Ap2: Donkerbruine leem, bevat organisch materiaal en baksteenfragmenten	
15.2	0.5		
15.1	0.6		
15	0.7	C: Geelbruine leem	
14.9	0.8		
14.8	0.9		
14.7	1		
14.6	1.1		
14.5	1.2		
14.4	1.3		
14.3	1.4		
14.2	1.5		
14.1	1.6		
14	1.7		
13.9	1.8		
13.8	1.9		
13.7	2		
13.6	2.1		
13.5	2.2		
13.4	2.3		
13.3	2.4		
13.2			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 3		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
15.5	0.1		Ap1: Bruine zandige leem
15.4	0.2		Ap2: Geelbruine zandige leem
15.3	0.3		Ap3: Puinlaag met grind en veel baksteenfragmenten
15.2	0.4		Ap4: Donkerbruin-grijze leem met baksteenfragmenten
15.1	0.5		Ap4: Donkerbruin-grijze leem met baksteenfragmenten
15	0.6		Ap4: Donkerbruin-grijze leem met baksteenfragmenten
14.9	0.7		AC: overgang, bruine tot geelbruine leem
14.8	0.8		AC: overgang, bruine tot geelbruine leem
14.7	0.9		AC: overgang, bruine tot geelbruine leem
14.6	1		AC: overgang, bruine tot geelbruine leem
14.5	1.1		AC: overgang, bruine tot geelbruine leem
14.4	1.2		C: lichtgeelbruine leem
14.3	1.3		C: lichtgeelbruine leem
14.2	1.4		C: lichtgeelbruine leem
14.1	1.5		C: lichtgeelbruine leem
14	1.6		
13.9	1.7		
13.8	1.8		
13.7	1.9		
13.6	2		
13.5	2.1		
13.4	2.2		
13.3	2.3		
13.2	2.4		
13.1			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 4		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
15.1	0.1		Ap1: Donkerbruine zandige leem met baksteenfragmenten
15	0.2		
14.9	0.3		
14.8	0.4		
14.7	0.5		
14.6	0.6		
14.5	0.7		Ap2: Donkerbruine en grijze leem, bevat baksteenfragmenten
14.4	0.8		
14.3	0.9		
14.2	1		
14.1	1.1		
14	1.2		
13.9	1.3		C: Geelbruine tot lichtgrijze leem met lichte gleyverschijnselen
13.8	1.4		
13.7	1.5		
13.6	1.6		
13.5	1.7		
13.4	1.8		
13.3	1.9		
13.2	2		
13.1	2.1		
13	2.2		
12.9	2.3		
12.8	2.4		
12.7			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 5		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
15.3	0.1		Ap1: Donkerbruine leem, bevat baksteenfragmenten en grind
15.2	0.2		
15.1	0.3		Ap2: Geelbruine leem
15	0.4		
14.9	0.5		Ap3: Zwartgrijze zandige leem, bevat baksteenfragmenten, grind en glas
14.8	0.6		
14.7	0.7		
14.6	0.8		
14.5	0.9		Ap4: Grijze leem met baksteenfragmenten
14.4	1		
14.3	1.1		C: Geelbruine leem
14.2	1.2		
14.1	1.3		
14	1.4		
13.9	1.5		
13.8	1.6		
13.7	1.7		
13.6	1.8		
13.5	1.9		
13.4	2		
13.3	2.1		
13.2	2.2		
13.1	2.3		
13	2.4		
12.9			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 6		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
15.1	0.1	O: Bruin organisch materiaal	
15	0.2	Ap1: Heterogene bruine en gele zandige leem, bevat baksteenfragmenten	
14.9	0.3		
14.8	0.4		
14.7	0.5		
14.6	0.6		
14.5	0.7	Ap2: Geelbruine tot grijze leem, bevat baksteenfragmenten en glas	
14.4	0.8		
14.3	0.9		
14.2	1		
14.1	1.1		
14	1.2	Ap3: Donkergrijze leem, bevat baksteenfragmenten	
13.9	1.3		
13.8	1.4		
13.7	1.5		
13.6	1.6		
13.5	1.7	C: Geelbruine leem met lichte gleyverschijnselen	
13.4	1.8		
13.3	1.9		
13.2	2		
13.1	2.1		
13	2.2		
12.9	2.3		
12.8	2.4		
12.7			

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 7		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
14.9	0.1		Ap1: Zwarte grindrijke verharding met baksteenfragmenten
14.8	0.2		
14.7	0.3		
14.6	0.4		Ap2: Donkerbruine en geelbruine leem, bevat baksteenfragmenten
14.5	0.5		
14.4	0.6		
14.3	0.7		
14.2	0.8		
14.1	0.9		
14	1		C: Geelbruine leem
13.9	1.1		
13.8	1.2		
13.7	1.3		
13.6	1.4		
13.5	1.5		
13.4	1.6		
13.3	1.7		
13.2	1.8		
13.1	1.9		
13	2		
12.9	2.1		
12.8	2.2		
12.7	2.3		
12.6	2.4		
12.5			

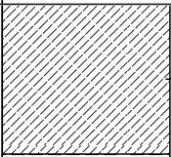
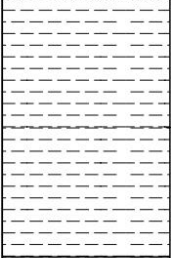
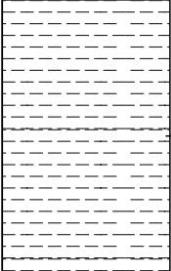
Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 8		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
14.8			
14.7	0.1		
14.6	0.2		
14.5	0.3		
14.4	0.4		
14.3	0.5		
14.2	0.6		
14.1	0.7		
14	0.8		
13.9	0.9		
13.8	1		
13.7	1.1		
13.6	1.2		
13.5	1.3		
13.4	1.4		
13.3	1.5		
13.2	1.6		
13.1	1.7		
13	1.8		
12.9	1.9		
12.8	2		
12.7	2.1		
12.6	2.2		
12.5	2.3		
12.4	2.4		

Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 9		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
15	0.1		Ap1: Zwarte grindrijke verharding met baksteenfragmenten
14.9	0.2		Ap2: Baksteenlaag, ondoordringbaar
14.8	0.3		
14.7	0.4		
14.6	0.5		
14.5	0.6		
14.4	0.7		
14.3	0.8		
14.2	0.9		
14.1	1		
14	1.1		
13.9	1.2		
13.8	1.3		
13.7	1.4		
13.6	1.5		
13.5	1.6		
13.4	1.7		
13.3	1.8		
13.2	1.9		
13.1	2		
13	2.1		
12.9	2.2		
12.8	2.3		
12.7	2.4		
12.6			

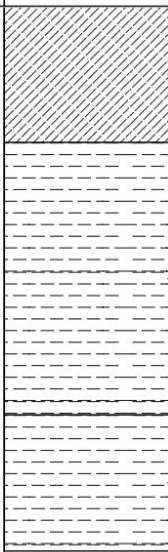
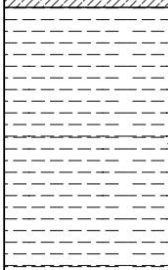
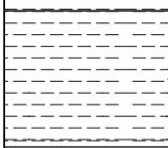
Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

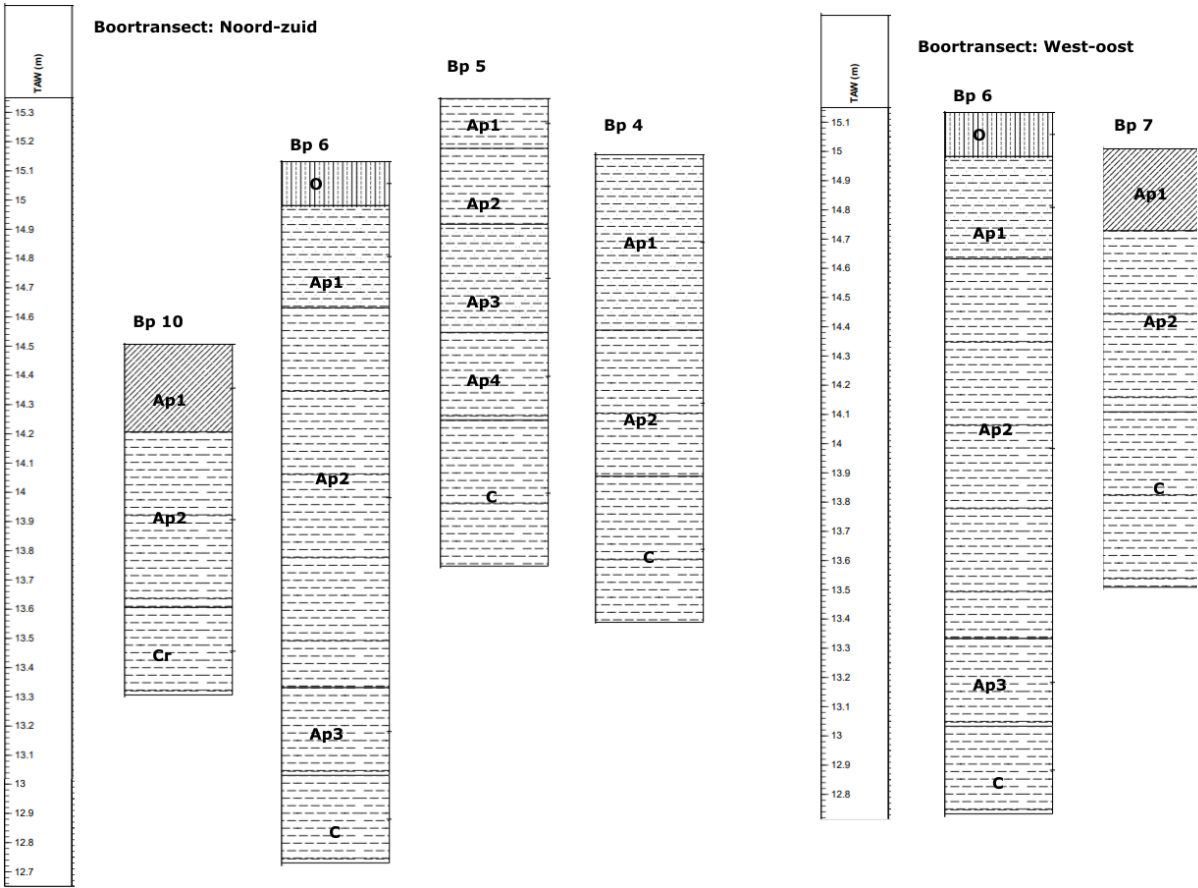
Landschappelijke boring Aalst-Sint Jobstraat

Projectcode 2021D40 Project sigel AAL-SIN		Boordiameter 7cm Boortype Edelman	
Boornummer Bp 10		Registratie door MVE Controle door David Janssens	
TAW (m)	Diepte (m)	Boring	
14.5			
14.4	0.1		
14.3	0.2		
14.2	0.3	Ap1: Zwarte grindrijke verharding met baksteenfragmenten	
14.1	0.4		
14	0.5		
13.9	0.6		
13.8	0.7		
13.7	0.8		
13.6	0.9	Ap2: Heterogene bruine, geelbruine en grijze leem, bevat baksteenfragmenten en grind	
13.5	1		
13.4	1.1		
13.3	1.2		
13.2	1.3	Cr: Blauwgrijze, natte, gereduceerde leem	
13.1	1.4		
13	1.5		
12.9	1.6		
12.8	1.7		
12.7	1.8		
12.6	1.9		
12.5	2		
12.4	2.1		
12.3	2.2		
12.2	2.3		
12.1	2.4		

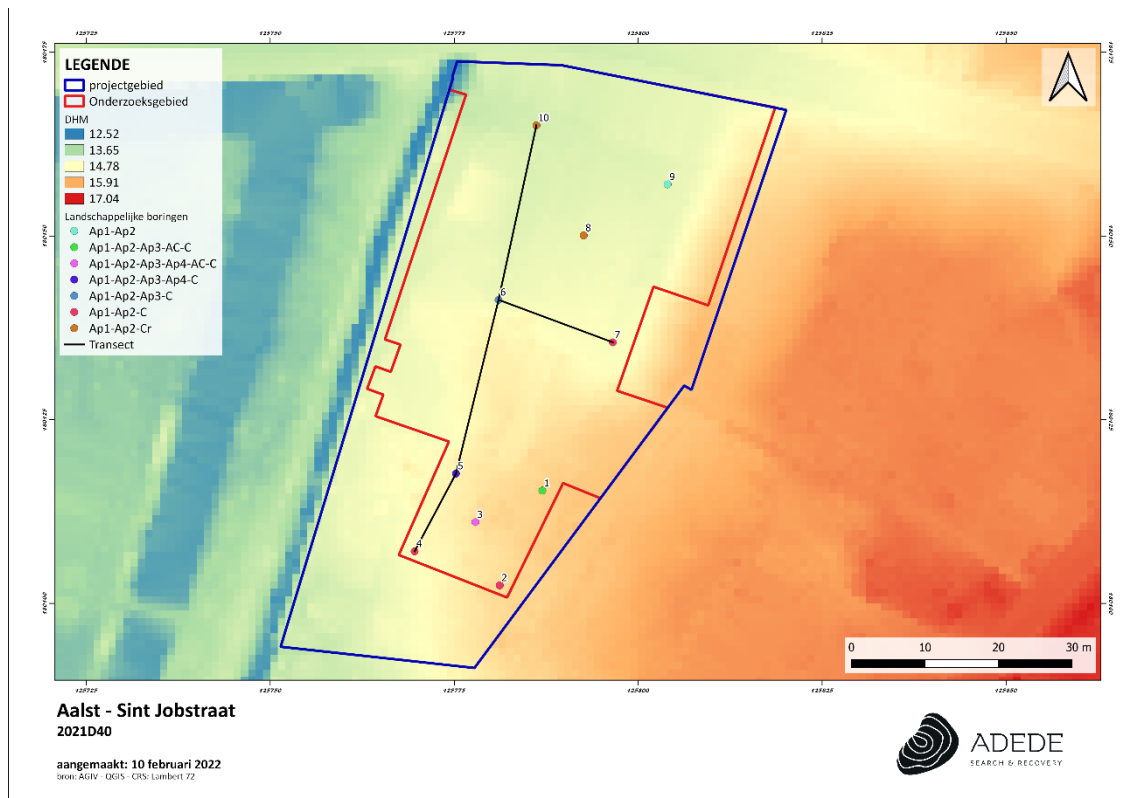
Page 1 of 1

produced by ESlog.ESdat.net on 11 Feb 2022

4.5.3 Boortransecten

Figuur 23. Bodemtransecten.

Figuur 24. Locatie bodemtransecten

4.6 Interpretatie landschappelijk booronderzoek

Op de bodemkaart staan voor het onderzoeksgebied zowel OT als OB opgetekend. Het gaat telkens om door de mens verstoorte bodems.

In totaal werden tien boringen uitgevoerd, die allemaal overeenstemmen met de indicaties op de bodemtypekaart. Het gaat telkens om AC-bodems waarbij de diepte van de C-horizont zich telkens onder een diepte van 90cm bevindt.

Gezien uit de resultaten van het landschappelijke bodemonderzoek is gebleken dat er wel degelijk een afdekking is van de C-horizont, kan men concluderen dat de site wel degelijk aan gunstige bewaringscondities voldoet, al dient er wel opgemerkt te worden dat deze gunstige bewaringscondities niet gelden voor eventuele steentijdvondsten gezien het ontbreken van een intacte bodemopbouw. Naar sporenarcheologie toe kunnen deze nog (deels) bewaard zijn op een diepte van ca. 90cm tot 110cm.

4.6.1.1 Beantwoorden onderzoeksvragen

- ***Wat is de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw van de ondergrond in het plangebied?***

Er kon binnen het onderzoeksgebied telkens een A-C bodemopbouw herkend worden. Bij de A-C reeks gaat het meer bepaald om een Ap-C, Ap-AC-C, en een Ap-Cr bodemopbouw. De C-horizont bestaat telkens uit een geelbruine leem die bij twee boringen in het noorden van het terrein gereduceerd zijn.

- ***In hoeverre is deze opbouw nog intact?***

Aangezien de bodemtypekaart spreekt over OB en OT bodems en de bodems die aangetroffen werden tijdens het bodemonderzoek hiermee overeenstemmen, kan gesteld worden dat de originele bodem niet bewaard is.

- ***Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied?***

Gezien uit de resultaten van het landschappelijke bodemonderzoek is gebleken dat er wel degelijk een afdekking is van de C-horizont, kan men concluderen dat de site wel degelijk aan gunstige bewaringscondities voldoet, al dient er wel opgemerkt te worden dat deze gunstige bewaringscondities niet gelden voor eventuele steentijdvondsten in het westelijke gebied. In het oostelijke gebied zal de aanwezige bodem niet bedreigd worden en is verder onderzoek dus ook niet van toepassing.

- ***Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld?***

De C-horizont bevindt zich tussen 90 en 210cm onder het maaiveld.

- ***Alhoewel niet tot doel van het landschappelijk bodemonderzoek, zijn er desondanks toch archeologische indicatoren aangetroffen?***

Deze werden niet aangetroffen.

- ***In welk opzicht kan op basis van het veldonderzoek de archeologische verwachting worden bijgesteld?***

Gezien geen bewaarde bodems aangetroffen werden, kan de verwachting naar steentijdsites bijgesteld worden naar zeer laag.

- ***In hoeverre worden de (mogelijk aanwezige) archeologische waarden bedreigd door toekomstige planontwikkeling?***

Mogelijke archeologische waarden in de vorm van sporenarcheologie worden wel nog bedreigd door de geplande werken. De vastgestelde Ap horizonten kunnen mogelijks wijzen op een meerfasig gebruik van de hoeve en duiden hierdoor niet noodzakelijk tot een verstoring van het archeologisch niveau.

5 Proefsleuvenonderzoek (2021D41)

5.1 Werkwijze en strategie

5.1.1 Motivering onderzoeksstrategie

Zie goedgekeurde archeologienota (ID 17596) met vigerend Programma van Maatregelen.⁵

5.1.2 Afwijking voorgesteld Programma Van Maatregelen

Bij de uitvoering van het veldwerk werd zo goed als mogelijk het oorspronkelijk voorgestelde sleuvenplan gevolgd. Door de aanwezigheid van enkele te behouden bomen diende de tweede werkput lokaal in oostelijke richting verplaatst te worden.

5.1.3 Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal

Bij de uitvoering van het veldwerk werd zo goed als mogelijk het oorspronkelijk voorgestelde sleuvenplan gevolgd. Door de aanwezigheid van enkele te behouden bomen diende de tweede werkput ingekort te worden.

Tijdens het onderzoek werden in totaal 5 geregistreerde profielputten aangelegd volgens een geschrinkt patroon. Om het archeologisch potentieel van het terrein beter te kunnen lezen en in te schatten werd ook een kijkvenster aangelegd.

Tijdens het onderzoek werd een oppervlakte van 313 m² opengelegd door middel van proefsleuven en kijkvensters, op een totale oppervlakte van ca. 2 305². Uiterekend komt dit neer op ca. 13,5 % van het te onderzoeken gebied dat werd onderzocht. Hiermee werd de vooropgestelde dekkingsgraadnorm gehaald en overschreden. Er kan gesteld worden dat er voldoende kennis is vergaard om een gefundeerde inschatting te maken van het archeologisch potentieel van het terrein.

Er werd getracht vondsten te recupereren uit de aanwezige lagen om een relatieve datering te bekomen van deze lagen en verkleuringen. Er werden echter geen vondsten aangetroffen.

⁵ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17596>

Figuur 25. Voorgesteld sleuvenplan volgens PVM ⁶ (boven) en uitgevoerd sleuvenplan (onder).

⁶<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/17596>

Het archeologisch veldwerk werd uitgevoerd op 7 januari 2022 door Katrien Van Den Berghe (erkend archeoloog en veldwerk leider, ADEDE bvba) en Melissa 'd Haenens (archeoloog, ADEDE bvba), zij werden bijgestaan door erkend archeoloog type 1 en aardkundige, David Janssens. De verwerking van de resultaten en de opmaak van het assessmentverslag werd uitgevoerd door Merel Van Eynde. De digitale plannen werden hierbij verwerkt in QGIS en de lijsten in Microsoft Excel.

Voor het graaf- en opvulwerk werd gebruik gemaakt van een 8-tons rupskraan met een tandeloze graafbak van 1.8 m breed. De poort van het terrein liet het gebruik van een grotere rupskraan niet toe. De bodem werd ter hoogte van aanwezige sporen na aanleg van de proefsleuven opgeschaafd ten einde deze sporen duidelijk te kunnen aflijnen. Vervolgens werden de sleuven gedocumenteerd (gefotografeerd en digitaal ingetekend). Het afgraven gebeurde gescheiden waarbij de teelaarde van de onderliggende lagen werd gescheiden om tijdens het dempen van de sleuven de oorspronkelijke bodemopbouw zo goed mogelijk te herstellen.

De bodem werd laagsgewijs afgegraven tot op het eerste archeologische relevante én leesbare niveau. Tijdens het afgraven werden bovenliggende begraven loopvlakken ook nauwlettend bekeken, aangezien deze geen sporen bevatten werd besloten het vlak aan te leggen op de C-horizont. De registratie van de sporen en profielen gebeurde conform de CGP §8.6. Het vlak, alle sporen en de referentieprofielen zijn gefotografeerd en digitaal ingetekend. De foto's werden genomen met een Samsung Galaxy S8. Alle werkputten zijn ingemeten in Lambert-72 coördinaten met behulp van een GPS van het type Septentrio AsterX-U.

De combinatie van de felle zon en het snel opkomende grondwater bemoeilijkt de registratie op het veld. Problemen met het grondwater deden zich voornamelijk voor in het noorden, waardoor in proefput 2 de bodem reeds ondergelopen was voordat het vlak geregistreerd kon worden, dit bemoeilijkt ook het opschonen van het profiel.

Er werden in totaal 5 profielkolommen aangelegd, opgeschoond en geregistreerd om zodoende een beter inzicht te krijgen in de bodemopbouw van het projectgebied. Het archeologisch niveau werd aangehouden door middel van het opkuisen van kleine, lokale profielen in de sleufwand die met de schop manueel werden aangelegd maar die verder niet geregistreerd werden.

De diepte van elk vlak ten opzichte van het maaiveld is weergegeven volgens de Tweede Algemene Waterpassing (TAW). Alle sporen werden gefotografeerd en beschreven.

Figuur 26: Overzichtsfoto's van werkputten: werkput 1(links), 2 (rechts) en 3 (onder).

Figuur 27. Overzichtsfoto's van proefput 1 (links) en kijkvenster 1 (rechts)

5.2 Assessmentrapport

5.2.1 Methoden, technieken en criteria

Het assessment van de sporen gebeurde grotendeels bij de uitvoering van het veldwerk. Dit werd bijgestuurd, verfijnd en aangepast op basis van de digitale plannen en coupetekeningen, de foto's en de spoorbeschrijvingen achteraf. Natuurwetenschappelijke dateringen waren niet voorhanden. De interpretatie van de sporen is voornamelijk gebaseerd op de vorm, de kleur, de aflijning en de structuurvulling zoals waargenomen in het vlak. Normaliter kan men een deel van de aangetroffen sporen "dateren" op basis van vondstmateriaal in hun (op)vulling. Toch dient men voor ogen te houden dat het gebruik van vondstmateriaal als daterend element niet zaligmakend is. Vondstmateriaal kan namelijk sporen relatief dateren. Soms is het materiaal niet goed dateerbaar en zelfs wanneer dat wel zo is, dient de vraag gesteld te worden wat de relatie is met het betreffende spoor en waar het zich in dat spoor bevindt. Vondsten kunnen immers op velerlei wijzen in de grond terechtkomen. Indien een site gedurende een lange periode in gebruik is geweest, dient rekening gehouden te worden met fenomenen als opspit en zwerfvuil, die het dateren van sporen kunnen bemoeilijken. Bij uitvoering van onderhavig veldwerk werden er echter geen vondsten aangetroffen. Bijgevolg diende de waardering en datering van de aangetroffen sporen voor zover mogelijk te gebeuren op basis van vorm, textuur, aflijning en vulling.

5.2.2 Assessment vondsten

Er werden tijdens het onderzoek geen vondsten aangetroffen.

5.2.3 Assessment stalen

Niet van toepassing, er werden geen stalen genomen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

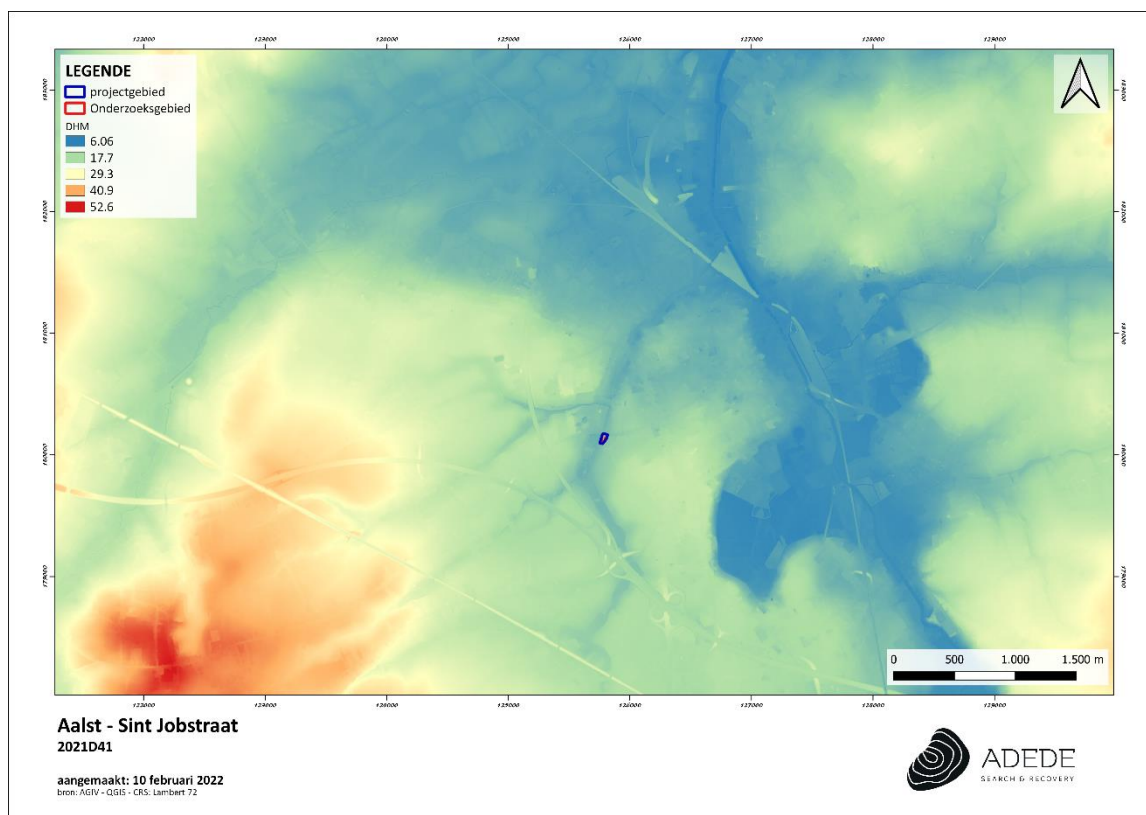
5.2.4 Conservatie assessment

Niet van toepassing.

5.2.5 Assessment sporen en lagen

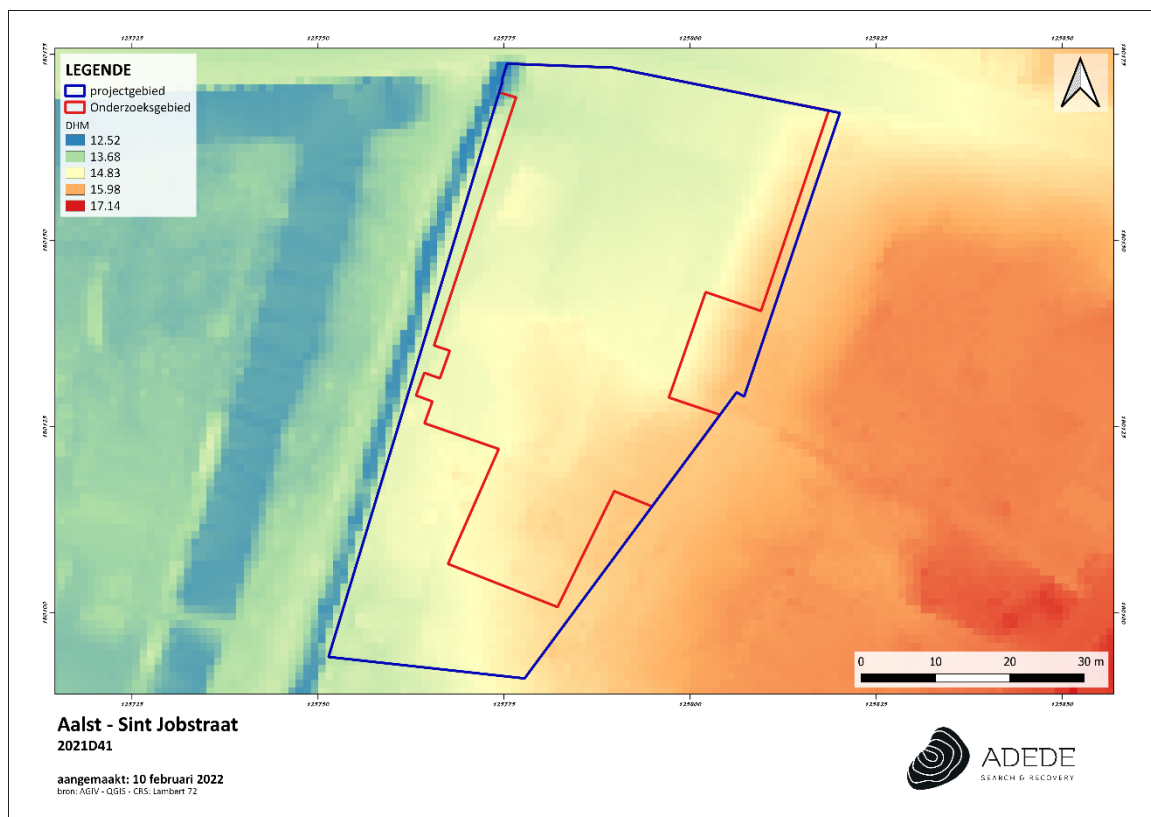
5.2.5.1 Topografie van het onderzoeksgebied

Het projectgebied is gelegen ten zuidwesten van de stad Aalst, nabij het gehucht Sint Job. De stad Aalst is gelegen in de Denderstreek, in het dal van de Dender, net benoorden het Pajottenland en de Vlaamse Ardennen. De oudste historische kern van Aalst situeert zich op de linkeroever van de Dender, op de overgang tussen de leem- en de zandleemstreek. De middeleeuwse stad heeft zich ontwikkeld op de plaats waar een noordoostelijke uitloper van een leemrug een steilrand vormt met het alluviaal gebied van de Dender, waardoor de bedding van de rivier er zeer dicht tegen de leemrug aanleunt, en waar zich waarschijnlijk al van oudsher een belangrijke oversteekplaats bevond. Het hoogteverschil tussen de alluviale rand en het 180 m verder gelegen hoogste punt aan de noordoostzijde van de leemrug ter hoogte van de Grote Markt bedraagt 6 m. Aan de zuidzijde wordt de leemrug begrensd door de valleien van de Hoezebeek en de Siesegembeek, die na hun samenvloeiing ten noorden ervan in de Dender uitmonden.⁷ Het plangebied zelf ligt net in het zuidwesten, aan de rand van de historische stadskern van Aalst, op een hoogte van ongeveer 15m TAW, onmiddellijk ten oosten van de Hoezebeek.

Figuur 28. Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m.

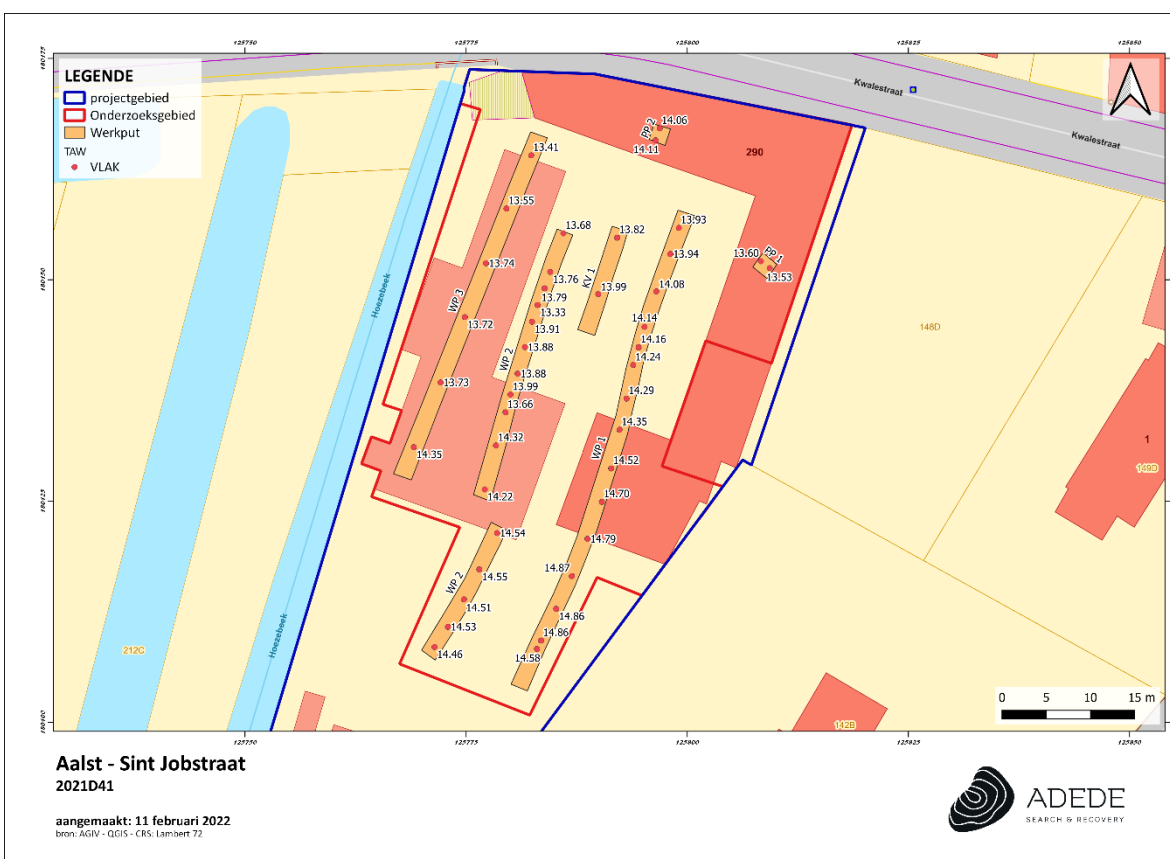
⁷ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140017>

Figuur 29. Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden zowel het hoogteverloop van het maaiveld, als de diepte van het archeologisch vlak systematisch voor heel het onderzoeksgebied ingemeten ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing (TAW). De resultaten van de metingen op het maaiveld komen over het algemeen overeen met het DHM.

Alle hoogtemetingen liggen tussen 14,30m TAW in het noordwesten en 15,71m TAW in het zuidoosten. De diepte van het archeologisch vlak ten opzichte van het maaiveld was gemiddeld 90 tot 110cm. De diepte was sterk afhankelijk van de dikte van de aanwezige bouwvoor en verstoringen.

Figuur 30. TAW-metingen maaiveld en archeologisch vlak.

5.2.5.2 Stratigrafie en bodemopbouw

Bodemtypekaart⁸

Op de bodemtypekaart wordt het projectgebied gekarteerd in een gebied met sterk verstoorde bodems. Het betreft meer bepaald een OT en een OB bodem. Het gaat hier om bodems waarvan de natuurlijke bodemopbouw sterk verstoord werd door menselijk ingrijpen.

Figuur 31. Situering van het onderzoeksgebied en de aangelegde sleuven op de bodemtypekaart met aanduiding van de aangelegde profielen

⁸ Van Ranst E. & Sys C., 2000, Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000), Laboratorium voor Bodemkunde, Gent.

Bodemopbouw

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 5 verschillende profielkolommen gezet waarmee de bodemopbouw binnen het terrein in kaart werd gebracht. Hieronder worden enkele van deze profielen beschreven. De ervaring op het terrein toont aan dat wat op de bodemtypekaart wordt weergegeven overeenkomt met wat op het terrein werd herkend en dat de resultaten van het proefsleuven onderzoek overeenstemmen met het landschappelijke bodemonderzoek.

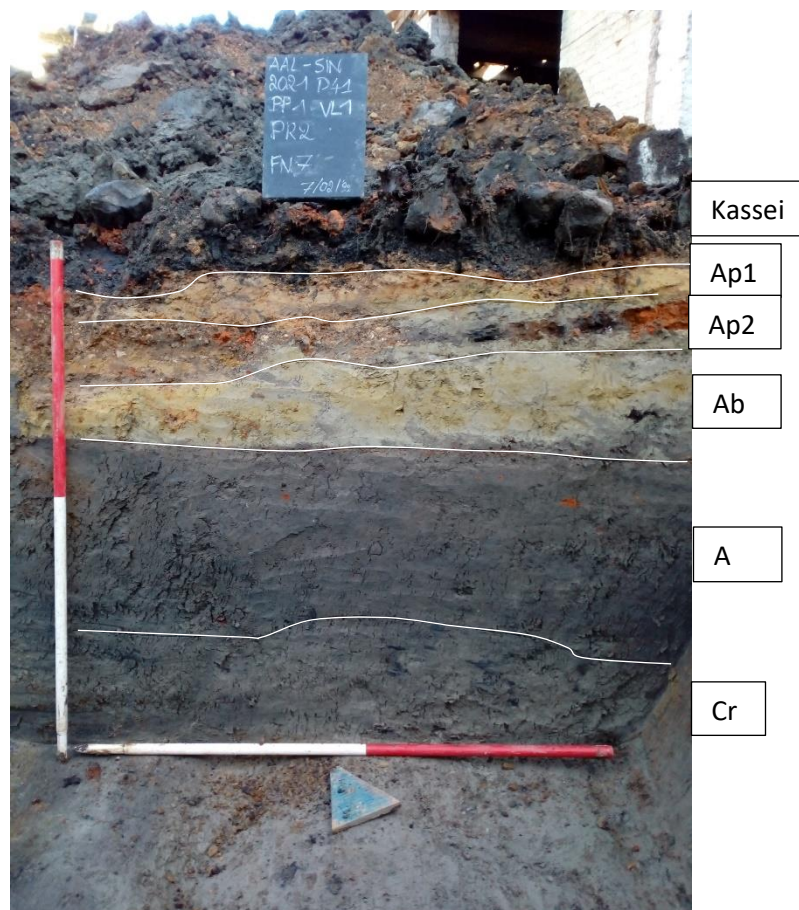
De profielen vertonen telkens een AC-bodem met een opeenvolging van verschillende Ap-horizonten, gevolgd door een C-horizont op een diepte vanaf 90cm. De Ap-horizonten bevatten veelal baksteen en zijn grijsgeel tot bruin van kleur. Binnen deze A-horizonten bevonden zich ook enkele begraven horizonten met oude loopvlakken. Deze Ab- horizonten zijn te zien in alle profielen binnen de hoeve, in het profiel in de tuinzone (profiel1) zijn geen Ab-horizonten te onderscheiden.

In profiel 5 kon de C-horizont niet bereikt worden omwille van stabiliteitsoverwegingen in combinatie met een hoge grondwatertafel, de proefput werd aangelegd tot een diepte van 50cm.

Figuur 32. Profiel 1.

Profiel 1	
Horizont	Beschrijving
Ap1	Donkerbruine leem met plantenwortels
Ap2	Bruine leem met baksteenfragmenten
Ap3	Geelbruine leem
C	Gele leem

Figuur 33. Profiel 2.

Profiel 2	
Horizont	Beschrijving
Ap1	Gele leem met roestvlekken
Ap2	Grijs-gele leem met baksteen- en mortelfragmenten
Ab	Grijs-gele leem met houtskoolfragmenten
A	Ophoging: Donkergrijze leem met baksteenfragmenten
Cr	Blauwe, gereduceerde leem

Figuur 34. Profiel 5.

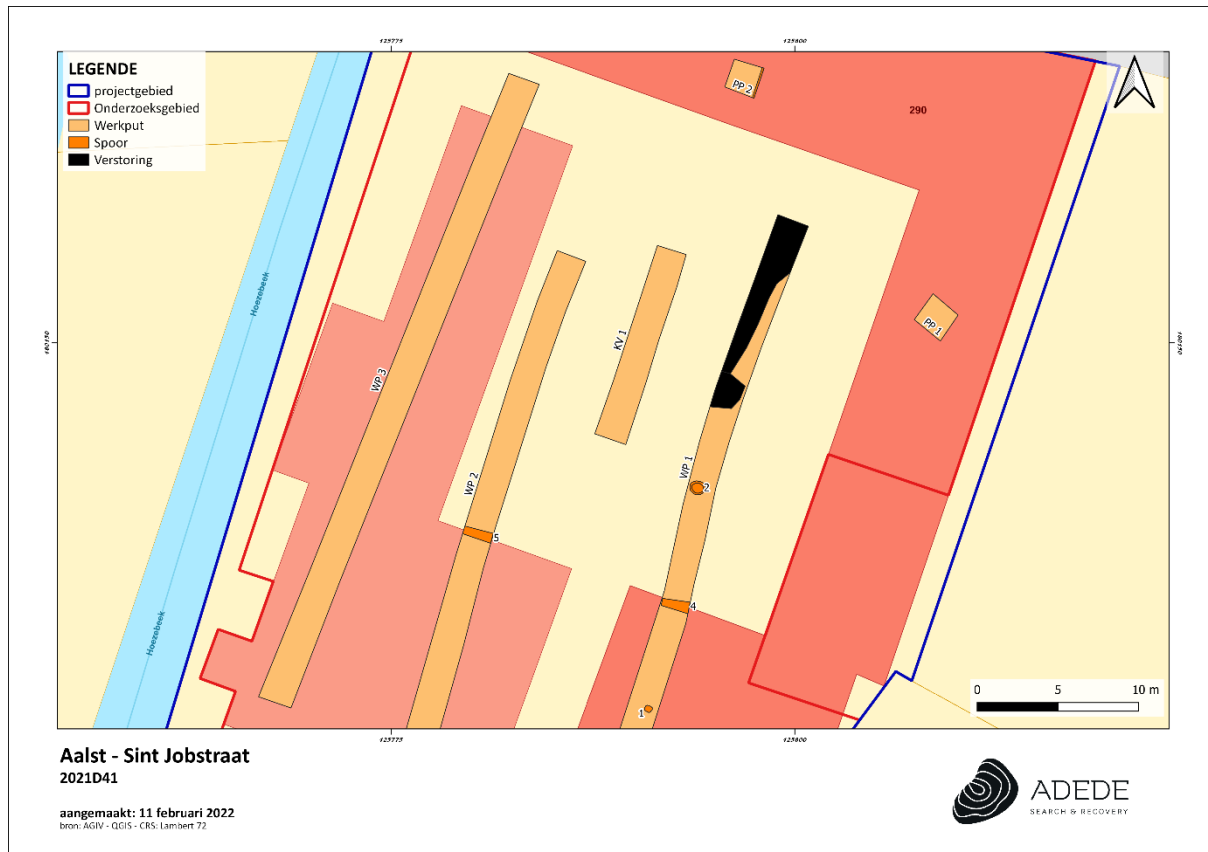
Profiel 5	
Horizont	Beschrijving
Ap1	Grind
Ap2	Gelaagde gele en zwarte leem, bevat grind
Ab	Gele leem
A	Baksteenlaag
A	Ophoging: grijze leem met baksteenfragmenten

5.2.5.3 Sporenbestand

Er werden in totaal 5 sporen geregistreerd over het gehele terrein. De sporen kunnen als volgt ingedeeld worden: kuil (na coupe natuurlijk), funderingsmuren, waterput en verstoringen. De sporen zullen hieronder besproken worden.

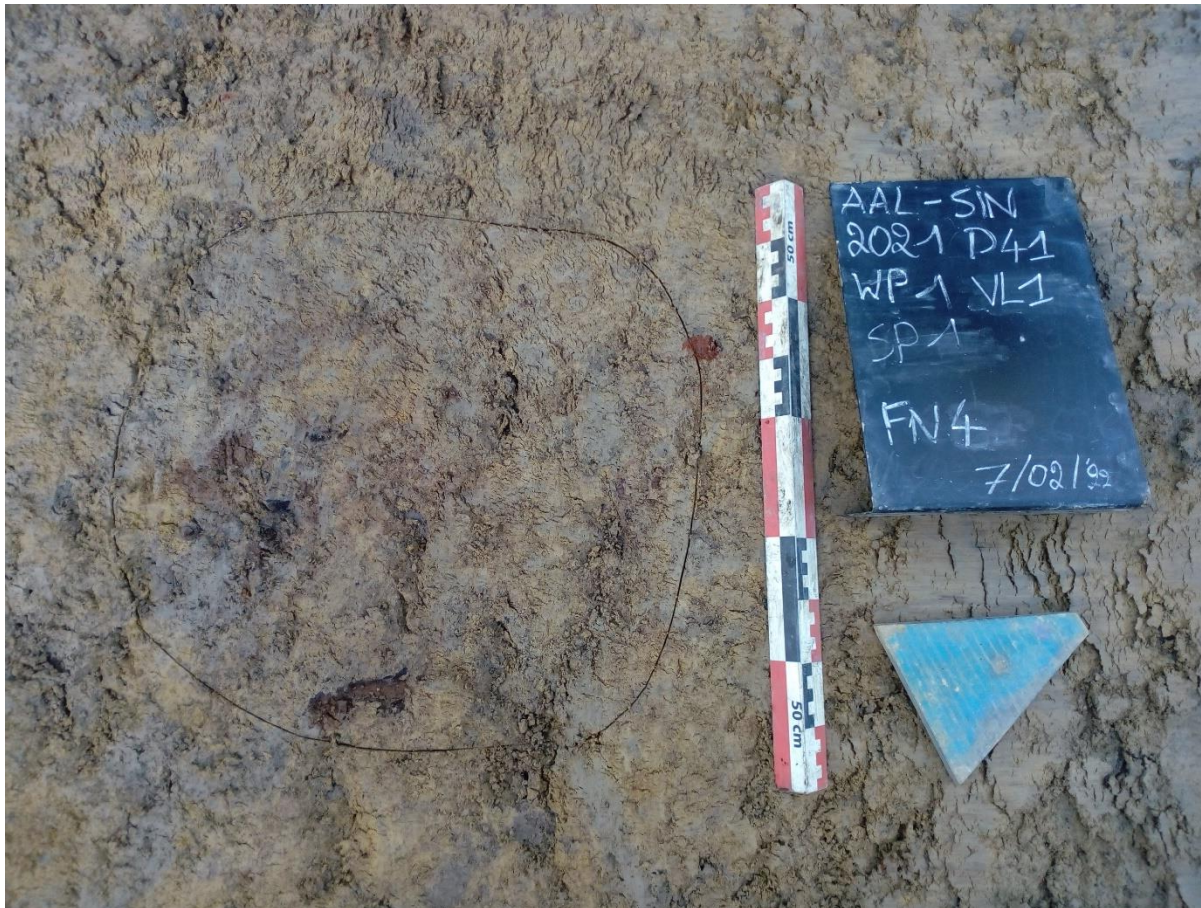

Figuur 35: Allesporenkaart.

Figuur 36: Detailplannen allesporenkaart

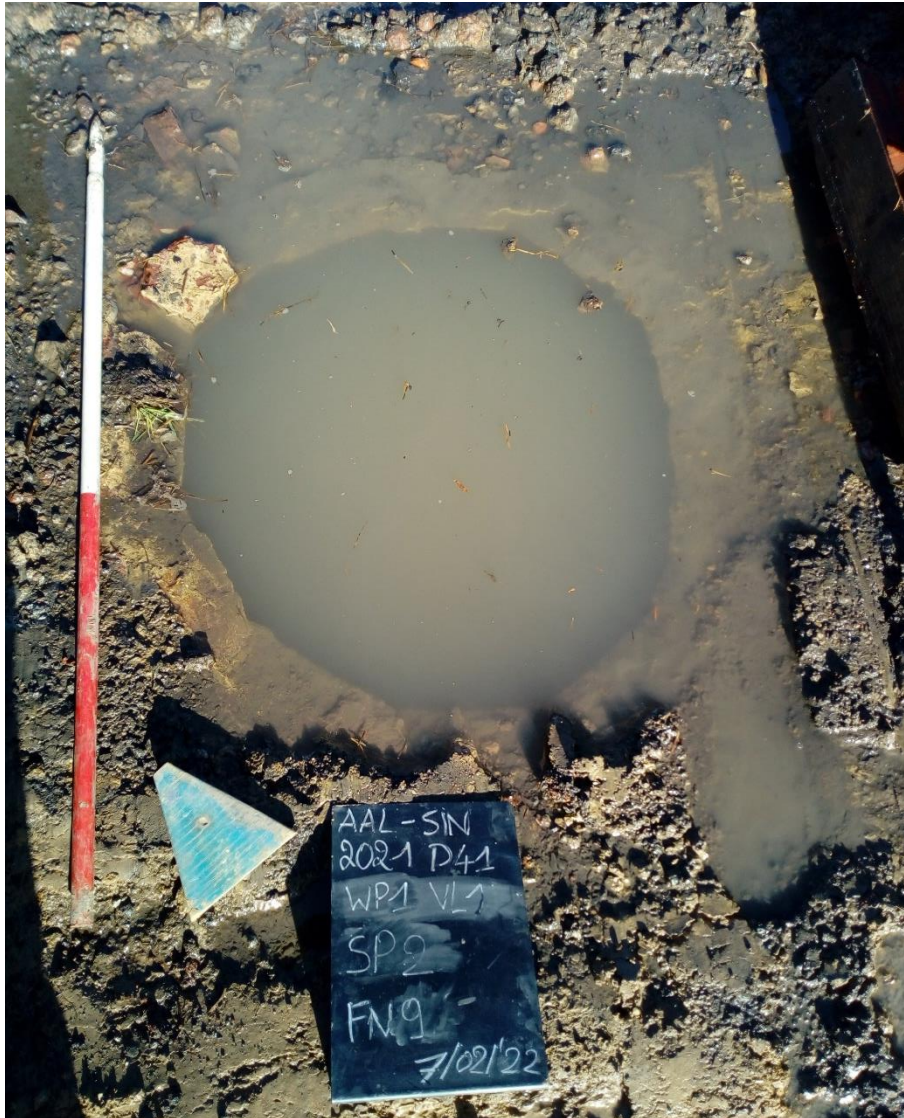
Het eerste spoor dat aangetroffen werd is een ronde kuil van 45 op 50cm groot. Het spoor was opgevuld met bruinigrijze leem en bevatte houtskoolspikkels. Na coupe werd de indeling als kuil herzien aangezien het om een natuurlijk spoor bleek te gaan.

Figuur 37. Spoor 1 in het vlak en in coupe

Spoor 2 is een ronde, stenen waterput met een diameter van 95cm. de waterput was opgebouwd uit orangerode bakstenen met een witgele kalkmortel. De waterput was niet zichtbaar aan het oppervlak, maar wel vrij recent afgedekt met een groene plastic op de hoogte van de moederbodem. Ook op oude lichtfoto's (teruggaande tot 2000) is de waterput niet zichtbaar, de resolutie van nog oudere foto's is niet goed genoeg om de aan- of afwezigheid van deze waterput te onderscheiden. Door de hoogte van de grondwatertafel bevond het water zich boven de rand van de put, waardoor de opbouw

van de wanden niet goed onderzocht konden worden. De locatie van de waterput op het binnenplein van de Hoezebeekhoeve, doet vermoeden dat het spoor hiermee verband houdt. Het feit dat dit spoor zich in de C-horizont bevindt en niet in hoger gelegen ophogingspakketten en begraven bodems voorkomt, kan een indicatie zijn dat bovenliggende pakketten jonger zijn. De afdekking met plastic plaatst dit ten vroegste aan het begin van de 20^e eeuw.

Figuur 38. Spoor 2

Het derde spoor is een funderingsmuur gelegen in oostelijke wand van proefput 2. Het muurwerk is opgebouwd uit oranje bakstenen (25 x 12 x 6cm) met een gele kalkmortel in een los verband. De funderingsmuur loopt door op de hoogte van het maaiveld en maakte dus, als binnenmuur deel uit van de afgebroken Hoezebeekhoeve. Deze hoeve dateert uit de 19^e eeuw.

Figuur 39. Spoor 3.

Tot slot werden in werkputten 1 en 2 funderingsmuren van de hoeve ingemeten, dit wordt duidelijk geïllustreerd op het sporenplan op de GRB kaart. De funderingsmuren zijn net als andere bouwwerken op de site opgebouwd uit oranjerode bakstenen in combinatie met gele tot witgele mortel. De gebouwen die zich op deze locatie bevinden zijn nog niet zichtbaar op het historische kaartmateriaal uit de 19^e eeuw, deze funderingen zijn dus jonger dan die in proefput 2.

Figuur 40. Funderingsmuren in werkput 1 en 2.

In het noorden van werkput 1 werd een grote verstoorde zone waargenomen.

5.2.5.4 Datering en interpretatie

De bodemopbouw bleek overeen te komen met de bodemtypekaart. Over het hele terrein kwamen door de mens verstoorte bodems voor met een dikke opeenvolging van Ap-horizonten tot 90cm diep. Bij deze A-horizonten bevonden zich ook enkele (recentere) begraven loopvlakken en ophogingspakketten. Meteen daaronder bevond zich de C-horizont die mogelijk deels afgetopt is. Minder diep bewaarde sporen kunnen zo ook reeds verdwenen zijn. Deze resultaten stemmen overeen met het landschappelijke bodemonderzoek.

In totaal werden 5 sporen geregistreerd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Een spoor bleek na coupe natuurlijk te zijn. Wat betreft archeologische sporen gaat het voornamelijk om sporen die gelinkt kunnen worden aan de Hoezebeekhoeve uit de 19^e eeuw en latere toevoegingen aan deze hoeve. Het gaat om een stenen waterput en enkele funderingsmuren.

Er werden geen sporen aangetroffen die ouder zijn dan de hoeve, de bouw hiervan is mogelijk de oorzaak geweest voor de aanwezige bodemverstoring. Door deze bodemverstoring is het mogelijk dat oudere sporen reeds vergraven zijn.

5.2.5.5 Beantwoorden onderzoeksvragen

- **Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving en duiding? Komt dit overeen met de vaststellingen uit het landschappelijk bodemonderzoek?**

De bodemopbouw bleek overeen te komen met de bodemtypekaart. Over het hele terrein kwamen door de mens verstoorte bodems voor met een dikke opeenvolging van Ap-horizonten tot 90cm diep. Bij deze A-horizonten bevonden zich ook enkele (recentere) begraven loopvlakken en ophogingspakketten. Meteen daaronder bevond zich de C-horizont die mogelijk deels afgetopt is. Minder diep bewaarde sporen kunnen zo ook reeds verdwenen zijn. Deze resultaten stemmen overeen met het landschappelijke bodemonderzoek.

- **Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?**

De bodemopbouw wordt gekarakteriseerd door menselijke ingrepen als vergravingen en ophogingen, dit heeft de natuurlijke bodemopbouw sterk verstoord.

- **Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.**

In totaal werden 5 sporen geregistreerd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Een spoor bleek na coupe natuurlijk te zijn. Wat betreft archeologische sporen gaat het voornamelijk om sporen die gelinkt kunnen worden aan de Hoezebeekhoeve uit de 19^e eeuw en latere toevoegingen. Het gaat om een stenen waterput en enkele funderingsmuren.

- **Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?**

Het merendeel van de aangetroffen sporen is antropogeen.

- **Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?**

Aangezien alle antropogene sporen opgebouwd zijn uit bakstenen, zijn deze nog goed bewaard.

- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?**

Alle sporen lijken deel uit te maken van de voormalig aanwezige hoeve.

- **Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?**

Alle sporen lijken uit de 19e eeuw of later te dateren en werden gelinkt aan de Hoezebeekhoeve. Er werden geen sporen aangetroffen die ouder zijn dan de hoeve, de bouw hiervan is mogelijk de oorzaak geweest voor de aanwezige bodemverstoring. Door deze bodemverstoring is het mogelijk dat oudere sporen reeds vergraven zijn.

- **Zijn de sporen op een of andere manier te linken met het kasteeldomein Regelsbrugge?**

De hoeve waarvan de sporen deel uitmaken wordt door sommigen beschouwd als kasteelhoeven van het domein Regelsbrugge.⁹

⁹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/247>

- **Zijn er nog indicaties (sporen van haard, ander gebouwde structuren, ..) van de voormalige bouw- en bewoningsgeschiedenis van de kasteelhoeve (voornamelijk in de te verbouwen volumes)?**

Buiten de fundering van een van de binnenmuren, werden geen andere indicaties gevonden van de voormalige bouw- en bewoningsgeschiedenis van de hoeve.

- **Bevond de voormalige hoeve zich op dezelfde locatie als de huidige hoeve?**

Alle indicaties wijzen erop dat de voormalige hoeve zich op dezelfde locatie bevond,

- **Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van occupatie?**

Alle sporen hebben eerder een occupatie functie, aangezien het om gebouwonderdelen en een waterput gaat. In het zuiden is het niet duidelijk tot hoever het erf van de hoeve zich uitstreckte, aangezien hier geen afbakenende structuren aangetroffen werden.

- **Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings,...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?**

Neen, er werd wel een waterput aangetroffen en muurfunderingen.

- **Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?**

Neen.

- **Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?**

De bodem vertoont een sterk verstoord karakter, dit is mogelijk het resultaat van bouwwerken en ophogingen in het verleden, mogelijk te linken aan de opbouw van de hoeve waarvan de sporen deel uitmaken. Het feit dat de met plastic afgedekte waterput zich onder de ophogingspakketten bevindt, toont het waarschijnlijk eerder recente karakter van deze ophogingen aan.

- **Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie,...)**

Het onderzoeksgebied is in een lagergelegen deel van het landschap gelegen, vlak naast de Hoezebeek, deze ligging bracht mogelijk zeer natte bodems met zich mee. Deze natte ondergrond en lage ligging kan een ophoging noodzakelijk gemaakt hebben om bewoning mogelijk te maken.

- **Is er een bodemkundige verklaring voor de gedeeltelijke afwezigheid van archeologische sporen?**

Er werden geen sporen aangetroffen die ouder zijn dan de hoeve, de bouw hiervan is mogelijk de oorzaak geweest voor de aanwezige bodemverstoring. Door deze bodemverstoring is het mogelijk dat oudere sporen reeds vergraven zijn.

- **Kunnen er archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?**

Alle sporen lijken tot de 19^e -eeuwse hoeve of latere toevoegingen hieraan te behoren.

- **Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?**

De aanwezige sporen zijn door hun opbouw uit bakstenen goed bewaard

- **Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?**

De aangetroffen sporen stemmen overeen met onderdelen van het erfgoedobject, de Hoezebeekhoeve dat tot voor de aanvang van het proefsleuven onderzoek zo goed als volledig bewaard was en reeds beschreven was. De aangetroffen sporen hebben slechts een beperkte meerwaarde voor de kennis van deze hoeve.

- **Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?**

De geplande werken beperken zich meestal tot een maximale diepte van 80 cm voor de funderingen en 40cm voor de vloerplaten, aangezien het archeologische vlak zich dieper bevindt, blijft de impact beperkt. Verder maken de meeste sporen deel uit van de reeds geregisterde hoeve.

- **Welke vraagstellingen zijn er voor vervolgonderzoek relevant?**

Niet van toepassing.

6 Synthese

6.1 Besluit gespecialiseerd publiek

6.1.1 Archeologische waardering

In opdracht heeft ADEDE in april 2021 een landschappelijk bodemonderzoek (2021D40) uitgevoerd ter hoogte van de Sint Jobstraat te Aalst, dit werd in februari van het daaropvolgende jaar gevolgd door een proefsleuvenonderzoek (2021D41). Het onderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de geplande renovatie en nieuwbouw van 11 eengezinswoningen met bijbehorende nutsvoorzieningen. Deze ingreep betekent immers een bedreiging voor het aanwezige bodemarchief.

In totaal werden tien boringen uitgevoerd, die allemaal overeenstemmen met de indicaties op de bodemtypekaart. Op de bodemtypekaart staan namelijk sterk door de mens verstoorde bodemtypes aangeduid. Het gaat telkens om AC-bodems waarbij de diepte van de C-horizont zich telkens onder een diepte van 90cm bevindt.

Gezien uit de resultaten van het landschappelijke bodemonderzoek is gebleken dat er wel degelijk een afdekking is van de C-horizont, kan men concluderen dat de site wel degelijk aan gunstige bewaringscondities voldoet, al dient er wel opgemerkt te worden dat deze gunstige bewaringscondities niet gelden voor eventuele steentijdvondsten gezien het ontbreken van een intacte bodemopbouw. Naar sporenarcheologie toe kunnen deze nog (deels) bewaard zijn op een diepte van ca. 90cm tot 110cm.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek op 7 februari 2022 bleken door de mens verstoorte bodems met een dikke opeenvolging van Ap-horizonten tot 90cm diep voor te komen over het ganse terrein. Bij deze A-horizonten bevonden zich ook enkele (recentere) begraven loopvlakken en ophogingspakketten. Meteen daaronder bevond zich de C-horizont die mogelijk deels afgetopt is. Minder diep bewaarde sporen kunnen zo ook reeds verdwenen zijn. Deze resultaten stemmen overeen met het landschappelijke bodemonderzoek.

In totaal werden 5 sporen geregistreerd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Een spoor bleek na coupe natuurlijk te zijn. Wat betreft archeologische sporen gaat het voornamelijk om sporen die gelinkt kunnen worden aan de Hoezebeekhoeve uit de 19^e eeuw en latere toevoegingen aan deze hoeve. Het gaat om een stenen waterput en enkele funderingsmuren.

Er werden geen sporen aangetroffen die ouder zijn dan de hoeve, de bouw hiervan is mogelijk de oorzaak geweest voor de aanwezige bodemverstoring. Door deze bodemverstoring is het mogelijk dat oudere sporen reeds vergraven zijn.

Gezien alle antropogene sporen gelinkt zijn aan de reeds als erfgoedobject geregistreerde hoeve, is bijkomende kenniswinst eerder beperkt. Bijkomend beperken de geplande werken zich meestal tot een maximale diepte van 80 cm voor de funderingen en 40cm voor de vloerplaten, aangezien het archeologische vlak zich dieper bevindt, blijft de impact beperkt.

6.1.2 Potentieel tot kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek

Gelet op het feit dat de aanwezige sporen allemaal gelinkt zijn aan de 19^e -eeuwse hoeve die zich op het terrein bevond, lijkt verder archeologisch onderzoek weinig opportuun en zal dit enkel leiden tot beperkte kennisvermeerdering. Verder onderzoek zou zodus weinig archeologische meerwaarde kennen en ook vanuit kostenbatenperspectief niet te verantwoorden zijn. Bijgevolg acht ADEDE bvba voor dit onderzoeksgebied verder onderzoek niet noodzakelijk.

6.2 Besluit breed publiek

Uit het proefsleuvenonderzoek dat ADEDE bv uitvoerde, blijkt dat zich binnen het onderzochte terrein sterk verstoorde bodems voordoen met enkel sporen van een tot voor kort bewaarde hoeve uit de 19^e eeuw. Bijgevolg acht ADEDE bv verder onderzoek dan ook niet noodzakelijk.

7 Bibliografie

Literatuur:

- Horemans, B., 2021, Archeologienota Sint Jobstraat te Aalst (Oost-Vlaanderen), ADEDE Archeologisch Rapport 665, Gent.
(<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/17596>)
- Van Ranst E. en Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Laboratorium voor Bodemkunde, Gent.

Onlinebronnen:

- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/247>
- <https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/>
- <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://belgica.kbr.be>
- <https://cai.onroerenderfgoed.be>
- <http://www.ngi.be>
- http://www.ngi.be/Common/ferraris_nl.pdf
- http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cplI63204_nl.html

8 Fotolijst proefsleuvenonderzoek

N°	Spoor/sporen	Wp	Vlak	Wind- richting	Aard		Omschrijving/extra info	Datum
					Vlak aard	Profiel aard		
0001	PR 1	1	1	ZO		X		7/02/2022
0002	OV 1	1	1	ZW	X			7/02/2022
0003	OV 2	1	1	ZW	X			7/02/2022
0004	SP 1	1	1	NW	X			7/02/2022
0005	OV 3	1	1	ZW	X			7/02/2022
0006	OV 1	PP 1	1	ZW	X			7/02/2022
0007	PR 2	PP 1	1	NO		X		7/02/2022
0008	OV 1	2	1	ZW	X			7/02/2022
0009	SP 2	1	1	NO	X			7/02/2022
0010	OV 1	3	1	NO	X			7/02/2022
0011	PR 3	3	1	NW		X		7/02/2022
0012	SP 1 CP	1	1			X		7/02/2022
0013	PR 4	2	1	ZO		X	foute werkput nummer op bordje	7/02/2022
0014	PR 5	PP2	1			X		7/02/2022
0015	OV 1	KV 1	1	NW	X			7/02/2022
0016	SP 3	PP2	1	Z		X		7/02/2022

9 Sporenlijst proefsleuvenonderzoek

Spoor	WP	Vlak	Afmetingen (cm)			Vorm	Kleur		Vulling	Inclusies	Interpretatie	Datering
			L	B	D		K1	K2				
0001	1	1	45	50		Rond	Bruingrijs		Leem	Houtskool	Kuil, na coupe natuurlijk	
0002	1	1	95			Rond	Oranjerode baksteen	witgele mortel			Waterput	19e eeuw
0003	PP 2	1				Lineair	Oranjerode baksteen	gele mortel			Funderingsmuur	19e eeuw

10. Vondstenlijst proefsleuvenonderzoek

N.v.t.

11 Lijst van figuren

Figuur 1. Situatie van het projectgebied voor aanvang van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	10
Figuur 2: Situatie van het projectgebied voor aanvang van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem: tuinzone.	11
Figuur 3: Inplanting gelijkvloers nieuwe toestand	12
Figuur 4: Opmetingsplan bestaande toestand met aanduiding te verbouwen gebouwen (in geel) en te slopen gebouwen (in rood)	13
Figuur 5: Doorsnede geplande toestand gebouw A (straatzijde Sint-Jobstraat)	14
Figuur 6: Doorsnede geplande toestand gebouw C.....	14
Figuur 7: Doorsnede geplande toestand gebouw B.....	15
Figuur 8: Doorsnede geplande toestand gebouw D.....	16
Figuur 9: Doorsnede geplande toestand gebouw E	16
Figuur 10: Rioleringsplan geplande toestand.....	17
Figuur 11. GRB plan van de landschappelijke boringen, uitgevoerd op 23 april 2021	19
Figuur 12. Situatie van het projectgebied voor aanvang van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	20
Figuur 13: Situatie van het projectgebied voor aanvang van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem: tuinzone.	21
Figuur 14: Inplanting gelijkvloers nieuwe toestand	22
Figuur 15: Opmetingsplan bestaande toestand met aanduiding te verbouwen gebouwen (in geel) en te slopen gebouwen (in rood)	23
Figuur 16: Doorsnede geplande toestand gebouw A (straatzijde Sint-Jobstraat)	24
Figuur 17: Doorsnede geplande toestand gebouw C.....	24
Figuur 18: Doorsnede geplande toestand gebouw B.....	25
Figuur 19: Doorsnede geplande toestand gebouw D.....	26
Figuur 20: Doorsnede geplande toestand gebouw E	26
Figuur 21: Rioleringsplan geplande toestand.....	27
Figuur 22. Landschappelijke boringen op de bodemtypekaart.....	29
Figuur 23. Bodemtransecten.....	43
Figuur 24. Locatie bodemtransecten	44
Figuur 25. Voorgesteld sleuvenplan volgens PVM (boven) en uitgevoerd sleuvenplan (onder).	47
Figuur 26: Overzichtsfoto's van werkputten: werkput 1(links), 2 (rechts) en 3 (onder).	49
Figuur 27. Overzichtsfoto's van proefput 1 (links) en kijkvenster 1.....	50

Figuur 28. Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m.....	52
Figuur 29. Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m.....	53
Figuur 30. TAW-metingen maaiveld en archeologisch vlak.	54
Figuur 31. Situering van het onderzoeksgebied en de aangelegde sleuven op de bodemtypekaart met aanduiding van de aangelegde profielen	55
Figuur 32. Profiel 1.	57
Figuur 33. Profiel 2.	58
Figuur 34. Profiel 5.	59
Figuur 35: Allesporenkaart.	60
Figuur 36: Detailplannen allesporenkaart.....	61
Figuur 37. Spoor 1 in het vlak en in coupe	62
Figuur 38. Spoor 2	63
Figuur 39. Spoor 3.	64
Figuur 40. Funderingsmuren in werkput 1 en 2.	65